اکونو وسلو ته سخته اړتیا لري

ایرناس آژانس لیکلي چې افغان ولسمشر محمد اشرف غني هم د امریکا له لوړي اکراین ته د وسلو د ورکولو له پرېکړې سره مخالفت څرګند کړی او ویلي یې چې واشنګټن ته په خپل راتلونکي سفر کې به یې دی ! په له امریکایي چارواکو سره وغږېږي. دا په داسې حال کې ده چې ناټو په افغانستان کې خپل شپاړس کلن پوځي ماموریت پای ته ورساوه او د قاطع ملاتړ په نوم نوی ماموریت یې پیل کړ چې تر ډېره به د افغان ځواکونو پر ملاتړ، مشورې او تجهیز متمرکز وي. له دې وړاندې لېږدوالي لوټي د شیکاګو په غونډه کې ژمنه کړې وه چې هر کال به افغان ځواکونو ته ۴.۱ میلیارده ډالر مرسته وکړي چې زیاته برخه به یې د امریکا له لوري ور ... مخکې له دې ویل شوي وه چې: سږکال امریکا به افغانستان کې د شاوخوا اووه میلیارده ډالرو په ارزښت وسلې افغان ځواکونو ته ورپرېښي خو په دې اړه یې به رسمي توګه څه نه وه ویلي. اخوا د افغانستان لپاره د روسیې ځانګړي استازي ضمیر کابلوف د روسیې ایترتاس آژانس ته ویلي چې، هېواد یې غواړي افغانستان ته د پوځي اکمالاتو لپاره یو موافقه لیک تیار کړي

Ketabton.com

ت ته د ډېرې بودجې د بېلولو غوښتنه وشوه

دامنیت دتامینولو غوښتنه وکړه دوی دغه راز زیاته کړه چې دانډولیزې ودې او دهېواد دپارلو محرومو ولایتونو له درمانې پاملرنې غوښتنه کوي او غواړي چې دبودجې په وېشلو کې مهم رول ولري دننګرهار او هرات دولایتونو دنځو دچارو ریاستو دمشرتابه په کچه دنځه د درېځ دپاکۍ، دامنیت دتامینولو

غوښتنه وکړه اجرائیه رییس دښځو دچارو وزارت دمشرتابه هیئت منظریو او ورانديزونو له اورېدو وروسته له دوی سره ژمنه وکړه چې ددوی ستونزې او وړاندیزونه څېړي اجرائیه رییس زیاته کړه چې دملي وحدت حکومت به دښځو دچارو له وزارت سره دمرستې دکافي بودجې دبېلولو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کورني او بهرني سیاست شننې

سرمقاله
ناسم تبلیغات د افغان ځواکونو هوډ نه شي زیانمنولی

په افغانستان کې د ناټو ماموریت رسماً پای ته رسېدلی او ورسره سم ټولې امنیتي چارې افغان ځواکونو پر غاړه اخیستې دي، د کورنیو ځواکونو مورال خورا لوړ دی او په مخ کې یې هیڅ بوه ترهګره او وریکه ولـه نه شي ټینګېدای، سره لـه دې، چې د کورنیو ځواکونو شمېره تر اوسه خپل حد ته نه ده رسېدلې او پرمختللې وسلې او هوایي ځواک نه لري، خو د هغوی هوډ د هېواد او ولس د ساتنې او دفاع لپاره پیاوړی دی، هغوی په پیاوړي هوډ د خپلې ملي واکمنې، د ساتنې او دفاع لپاره هر ډول قرباني ته چمتو دي. له کورنیو ځواکونو سره ولسي او نړیوال ملاتړ د هغوی د پیاوړتیا بل لوری دی، امریکا او ناټو ژمن دي، چې له افغانستان سره به د امنیتي تړونونو له مخې د کورنیو ځواکونو په روزنه او پیاوړتیا کې خپله دنده په ښه توګه تر سره کړي، دري ورځې وړاندې، دوشنبه، په کابل کې د ناټو ځواکونو پوځي ماموریت په رسمي توګه رسماً پای ته ورساوه، د دغه کار ټود هرکلی وشو او افغان حکومت، امریکا او ناټو په ویاړ سره وایي، چې کورني ځواکونه اوس پیاوړي دي او ورسپارل شوی ماموریت تر سره کولی شي، کورنیو ځواکونو له دې وړاندې ناټو او افغان حکومت ته خپله میړانه ښکاره کړې او سرکال یې له یوازې د نوي سلنې برخې امنیتي چارې پر غاړه لرلې، بلکې ټول پوځي عملیات یې هم رهبري کول. امریکا د له افغانستان سره د امنیتي تړون په لړ کې دا منلې، چې د بهرنیو ځواکونو لپاره به شپږ دوېش نیم ملیارده ډالره د افغان ځواکونو د روزنې او پیاوړتیا لپاره ورکوي، دا ډېره ستره پانګه ده، چې پرې افغان ځواک تر ډېره پیاوړي کېدای شي، دغه راز امریکا او ناټو ژمنې کړې، چې د افغان ځواکونو لپاره به هوایي ځواک هم رغاوي په هېواد کې پوځي اکاډمي بل ستر بست دی، چې د کورنیو ځواکونو په روزنه کې مهم رول لوبوي، ناټو هم له دې وروسته د کورنیو ځواکونو روزنیز ماموریت پیلوي، خو له بده مرغه، چې یو شمېر رسنۍ او کورني او بهرني کړۍ داسې ناسم تبلیغات کوي، چې ګټې یې د نړیوالو ځواکونو تر وتو وروسته به افغان ځواکونه ونه شي کولی، چې د هېواد دفاع او ساتنه وکړي، خو داسې نه ده، هو چې کورني ځواکونه په ستر ازمون کې دي، خو تر دغه ازمونه تر ډېره وتلي دي، هغوی په ډاګه کړې، چې په یوازې سر پوځي عملیات کوي او هم یې په مخ کې ځواک نه شي ټینګېدای، نو دا پوچ او ناسم تبلیغات به د هغوی پیاوړي هوډ مات نه شي کړای، بلکې لا یې پیاوړي کوي، نیایي ډېر وسله وال مخالفین د بهرنیو ځواکونو د پوځي ماموریت تر پای ته رسېدا وروسته بغاوت پرېږدي، ځکه اوس په هېواد کې هیڅ د جګړې دلیل نشته او هغوی، چې د بهرنیو ځواکونو شتون یې له خانه اوس به د سولې له بهر او د هېواد د ابادۍ له کاروانونو سره یو ځای کېږي، خو بوه مسئله د اندېښنې وړ ده او هغه دا چې که بهرنۍ او ناګاونډي هېوادونه په افغانستان کې د خپلو ناروا موخو لپاره لاسوهنې ته پای ورکړي، نو په افغانستان کې ژر سوله راتلای شي، دلته پر دغو مغرضو هېوادونو غږ کوو، چې نور د افغانستان له ورانولو لاس په سر شي او د دې پر ځای د افغانستان له ترانزیټي موقعیت او طبیعي زېرمو په مطلوبه توګه د خپل اقتصاد د پیاوړتیا لپاره ګټه پورته کړي

میلاد ناجی بشریت، انقلاب عظیمی در جهان برپا کرد

عزیزی

ناگفته پیداست که میلاد حضرت محمد «ص» این ناجی بشریت، انقلاب عظیمی بود که با ولادت مسعودش جهان را دگرگون ساخت و بنده‌گان را به سوی پروردگار عالمیان دعوت وایشان را از ورطه هلاکت ها و بدبختی ها به طرف سعادت سوق داد و جهان نوین را به اساس شریعت پاکش با طلیعه تابناک خورشید سعادت منور ساخت. اگر به اوراق زرین تاریخ اسلام نظر بیاندازیم به خوبی در می یابیم که حضرت محمد «ص» پیغمبر انقلاب آفرین در سپیده دم روز دو شنبه دوازدهم ماه ربیع الاول سال ۵۷۱ میلادي در شعب بنی هاشم دیده به جهان گشوده و انقلاب عظیمی را برپا داشت چنان که مادر آن حضرت «ص» گفته است «هنگامی که او تولد شد نوری از وجودم بر آمد که قصر های شام در برابر آن روشن شد» در روایات دیگری آمده است که در هنگام ولادت شان چهارده ستون از ایوان کسری در هم شکست وفروریخت، دریاچه ساوه خشک شد و وادی سماوه پراز آب شد و آتشکده های فارس در آن شب خاموش گردیدند. وجود محمد «ص» سراپا رحمت و اعجاز بود هر حرکتی که از وی به ظهور میپیوست خیرو رفاهی بدنبال داشت وآن حضرت «ص» به اثر راستکاری و صداقت خویش در اعمال خود به محمد امین مشهور ومسمی گردید. چنانکه هر نزاعی که در محیط زندگی او و اقوامش اتفاق می افتاد آنرا با درایت و کارایی خاص حل وفصل میکرد

سران قبایل که در مکه به خاطر گذاشتن حجرالاسود اختلاف خیلی عظیمی میان شان وجود داشت آنرا به صورت خوبتر از

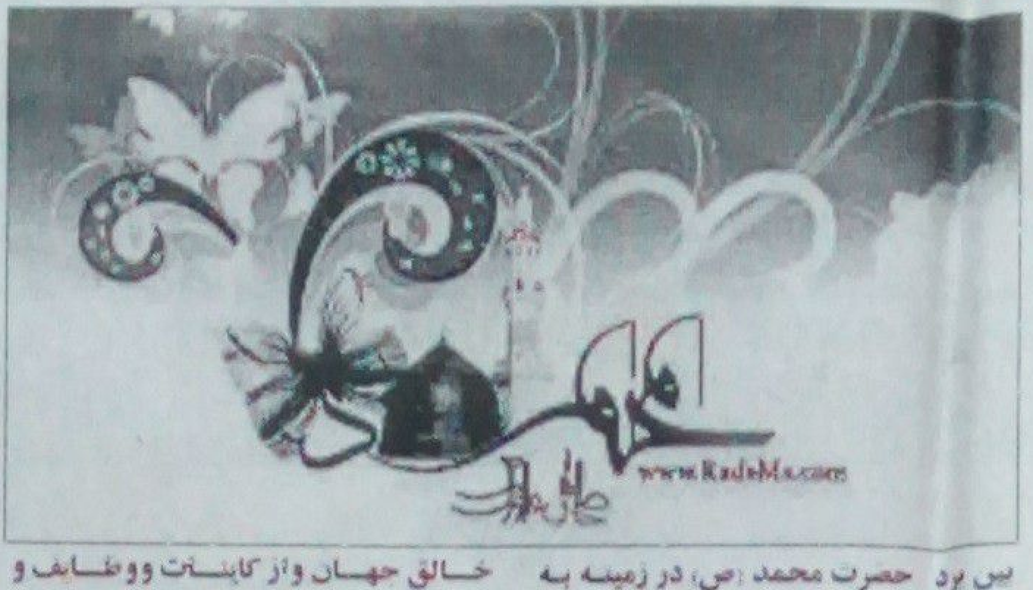

بین برد. حضرت محمد «ص» در زمینه به ابتکاری دست زد که نه تنها موجب قطع نزاع و جنجال بین سران قبایل گردید بلکه وسیله یی شد، تا دشمنی های سابق به دوستی ها تبدیل گردیده و فضای سالم تر و مطمین تری بوجود آید. همان بود که ذات مبارک حضرت محمد «ص» وارد صحنه گردید و چادر مبارک خود را به زمین هموار کرد و حجر الاسود را بالای آن گذاشت واز سران قوم دعوت به عمل آورد تا از کنار چادر گرفته وسنگ را به محل اصلی اش انتقال بدهند و چنان هم شد و همه به تدبیر، راستی و درست کاری شان تصدیق کردند.

محمد «ص» ۴۰ ساله بود که به رسالت افتخار یافت و به رهنمایی بشر آواره و سر گردان موظف گردید او از آگاهی و دانایی خالق جهان واز کاینات ووظایف و مسوولیت بنده‌گان خدا «ج» در برابر آفریده‌گار عالم حرف هاگفت و مردم را به دین اسلام دعوت کرد وی پیوسته میگفت «ای مردم خدای یگانه راپیرستید واسلام دین شماست واز هدایات حکمتبار آن پیروی کنید» ای مردم خدای شما یکی ولاشریک است. عرب را امتیازی برعجم و عجمی را فضیلتی بر سرخ پوست نیست. ایشان به مددیاران جانباز و فداکار خود به نشر وتوسعه اسلام پرداخت و بزرگ ترین دستور الهی «قرآن» را جهت رهنمایی انسانها به ارمغان آورد و معجزات بزرگی را جهت حقانیت و نبوت ادعای خود به منکرین زمان به نمایش گذاشت که در مدت ۲۳ سال رسالت کم کم به او نازل گردید ودل مشتاقان راه حق رابانور ایمان روشن گردانید

محمد «ص» انسان بود و همانند انسانهای دیگر زندگی میکرد، همانند انسانهای دیگر میاند بشید ولباس خود را خودش شستشو میکرد، به بزرگان حرمت داشت و به خوردان اظهار شفقت میکرد. هرگاه در کوچه طفلی را میدید که بد ریافت منزلش عاجز شده است آنرا در آغوش میکشید وبه چشم و سرش بوسه میزد واو را به دریافت خانه اش کمک می نمود و همواره میگفت هر که به خوردان و اطفال ما شفقت و ترحم نکند و بزرگان را قدر شناسی ننماید و به دانشمندان ما حرمت نکند از ماو از جمله مانیست و هیچ کسی نمی توانست در سلام دادن ازاو پیشی گیرد. حضرت جابر بن عبدالله ابن گفته رسول خدا را نقل می کند که می فرمودند

پنج چیز به من داده شده که پیش ازمن به هیچ کسی داده نشده است

۱. با انداختن ترس و رعب «در قلب دشمن» از فاصله «دور ودرازی» به اندازه یک ماهه راه از نصرت الهی برخودار شدم

۲. روی زمین برایم مسجد و سبب طهارت ساخته شد، از این رو، هر که از امتم وقت نماز را در یافت هر جاباشد نماز بخواند

۳. با آنکه پیش از من غنیمت به هیچ کسی حلال نبود، اما به من حلال شد.

۴. و به من حق شفاعت اعطا گردید

۵. وپیش از من هر پیغمبر تنها به قوم خودش فرستاده میشد، امامن به عنوان یک رسول به سوی همه انسان ها فرستاده شده ام

پس ای برادر و هموطن مومن! به زیور اخلاق و سجایای نیک وعالی آن حضرت «ص» روح و روان خود را آراسته کن ودست از قتل و برادر کشی بر دار واز تخریب کشور آبایی ات پرهیز و به عنوان مومن و مسلمان وامت آن حضرت «ص» خود را به جهانیان معرفی کن و در همه امور زندگی از قرآن مجید احادیث و سنت آن بزرگمرد تاریخ جهان اسلام، انسان و انسانیت پیروی کن و افکار و هدایات روشنایی بخش آنرا با خلوص نیت، صفای باطن و عزم متین پیاده کن، انشاالله در دنیا و آخرت کامیاب و هرگز شرمسار نخواهی شد.

د ملي پروژو کنټرول او پیاوړي مدیریت سخته اړتیا ده

تمیم

افغان حکومت ته نور په هېواد کې د ملي پروژو پر سر معامله او یا د هغوی ناسم مدیریت د منلو نه دی، د دې لپاره افغان ولسمشر ښاغلي محمد اشرف غني په خپل منشور کې خورا اغېزمن پلانونه وړاندې کړي او پر دغو پلانونو به ډېر ژر کار پیل کړي. د ټول کتنو یا د ملي پروژو مسوولین به ور کسان ګماري او نور نه پرېږدي، چې د ملي پروژو پر سر سودا وشي، ځکه په تېرو دیارلسو کلونو کې د ملي او سترو پروژو تړونونه خو خو ځله پلورل کېدل او دا تړونونه، چې د نړیوالې ټولنې په مرسته تر سره کېدل په اصل کې د غیر مسلکي کسانو او یا هم د نش په نامه بهرنیو زیاتو له خوا را ایسل کېدل او یا په خو خو لاسونه پلورل کېدل په پای کې به څه پاتې نه شول او هر څل به پر یو او بل شرکت د پلورلو په لړ کې ان ترې ښکې وشکول شوې، وروستي شرکت به یا همدا بهمه او ملي پروژه پر داسې کیفیت جوړه کړه، چې تر بشپړېدو وروسته به سم تشتې (رجاړېده)، په تېره بیا د سړک جوړولو پروژې، چې له شا به وریسې له منځه تلې، خو دا کړنې به هیڅ توګه د نوي حکومت لپاره د منلو نه دي، پرون هم په همدې موخه جمهور رییس محمد اشرف غني، د فوایدعامې وزارت چارې له نږدې وڅاره او اردولي جمهور رییس غني د فواید عامې وزارت ته چاروکو سره د لیدنې پرمهال د پروژو کنټرول کمزوری وباله او

ټینګار وکړ چې ټولې لویې پروژې دې کنټرول او په هره اوونۍ کې دې د هغو د ځرنګوالي په اړه بحثیله ده ته رپوټ ورکړل شي. د فواید عامې وزارت باید ۹۰ سلنه تخنیکي او لس سلنه اداري وي، چې خپلې اصلي تخنیکي دندې په موثر ډول ترسره کړای شي. د دغه وزارت د پیاوړتیا لپاره چې هر ډول امکانات او پانګونې ته اړتیا وي، ورته برابره کړای شي. هغه ښاغلي د فواید عامې په وزارت کې ستونزو ته د اشارې په ترخ کې وویل، له بده مرغه په تېرو ۱۳ کلونو کې د انجنیري پر بنیادي ظرفیتونو چې د سړکونو د ساتنې او خارنې او د پروژو د مدیریت په برخو کې ورته اړتیا ده، کار نه دی شوی. جمهور رییس غني د عرضې او تقاضا ترمنځ اړیکې ته د اشارې په ترخ کې ځرګنده کړه چې د فواید عامې او لوړو زده کړو وزارتونو ترمنځ باید قوي همغږي موجوده وي او داسې یو چوکاټ رامنځته شي چې له مخې یې کاري ځانګې وسنجول شي او بیا د کابل پولیتخنیک پوهنتون او د کابل پوهنتون د انجنیرۍ پوهنځي د ۲۶ پېرې د اړتیا له مخې خپل نصاب عیار کړي

جمهور رییس ټینګار وکړ چې افغانستان باید د دغه کلیدي وزارت له لارې ثروت تولید کړي چې د دغه کار لپاره د سړک جوړونې د ځرګندو ستندردونو موجودیت ته اړتیا ده

جمهور رییس محمد اشرف غني ټینګار وکړ چې موږ باید د پروژو د پلان جوړونې، ډیزاین او عملي کولو ۷ مخ

د افغان امنیتي ځواکونو د سربندنو او اتلولیو د ستایلو له پاره د مرغومي میاشتې ځانګړې کېدل یو پرځای ګام دی

پرتمین همت یار

ددی له پاره چې دافغانستان دخپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ځمکنۍ بشپړتیا، دسولې او ملي یووالي ددښمنانو دادسیسې او نورې دمغرضو استخباراتي شبکو دکلونو کلونو روزل شویو، تغذیه شویو او وسله واله شویو مزدورانو، ګوډاګیانو اوتالي څټو دخپلو په لاره کې دافغانستان دویاړلو امنیتي ځواکونودزیاتو سربندنو، له خانه تېرېدنو اواتلولیو ره هرکلي اوستاینه شوې وي اونورهم خپل هېواد او خلکوته دخدمت کولو له پاره وهڅول شي. نودافغانستان دملي اردو، ملي پولیسو اوملي امنیت په ګډون دټولو امنیتي ځواکونو دسترواعلی سرقوماندان په توګه دمرغومي روانه میاشت دهېواد دامنیتي ځواکونو دسربندنو اوسترو ویریاوونه پاره ځانګړې کړه اوپه دې اړه یې حکم صادر کړ چې دهېواد ترسټولوه ګډون اړونده اداري په دغوښتو، ناستو، او کنفرانسونوکې دغه ځانګړې شوې میاشت ونمانځي او په لړ کې دې افغان امنیتي ځواکونه وستایي اونور دې هم وهڅوي

دا چې له یوې خوا له افغانستان څخه د امریکې، ناټو او ایساف په ګډون د نړیوالو ائتلافي ځواکونو د وتلو وروستي تاریخي او برخلیک ټاکونکې نېټه تېره شوه او د افغانستان د ټولو امنیتي چارو د پرمخ بېولو ستر مسئولیت د افغان امنیتي ځواکونو پر اوږو ولوېد او له بلې خوا د افغانستان تاریخي دښمنان دا د سیمې او نورې د مغرضو استخباراتي شبکو د کلونو کلونو روزل شویو او وسله والو شویو ایجنټانو او مزدورانو د بېځو، ماشومانو او بوډاګانو په ګډون د بې ګناه او بې دفاع خلکو د بې رحمانه او وحشیانه وژلو له پاره په سنګرونو کې ځای نیولی دی او د سولې، ازادۍ، ملي یووالي او پر خپل یو موټي افغانستان ټول مین افغانان او په سر کې یې افغان امنیتي ځواکونه ټینه پوره تیاری او چمتووالي لري چې د تاریخ په دغې حساسې مقطع کې له افغانستانه د بهرنیو ځواکونو له وتلو وروسته په بریالیتوب سره د هېواد د امنیتي مسئولیتونو د لېږدونې د بهیر له بشپړېدو وروسته د هېواد د خپلواکۍ، ځمکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ او ملي یووالي له دښمنانو سره دغرې ووهي او د وخت د انګلیسي استعمار او سرو روسانو د ایجنټانو په څېر یې له ټاټوبي ساتونکو او خوله ماتوونکو ګوزارونو سره مخ کړي او د

افغانستان پرضد د هغوی ټولې شومې نوطئې او ناوړه پلانونه د هغوی پر خوب او خیال بدل کړي او داسې یې له خاورو سره خاورې کړي چې په اړه یې دغه شعر صدق وکړي

لاتر اوسه یې ماغزه په کرار نه دي
چا چې ماسره وهلی سر په سنګ

دامنیتي مسوولیتونو دلېږدونې بهیر بشپړ شو د ۲۰۱۵ میلادي کال دلومړۍ ورځې له پیله، زموږ دهېواد امنیتي قوتونه په مستقلانه ډول دخپل هېواد دخپلواکۍ، ځمکنۍ بشپړتیا او دملي واکمنۍ دادمنه دفاع او ساتنه کوي. دهېواد خلکو او دافغانستان داسلامي

دی

لکه چې یادونه وشوه د افغانستان منتخب جمهور رئیس محمد اشرف غني هم یادو مهمو او سترو ټکو ته په پام سره یو ځانګړی حکم صادر کړی دی او په کې ویلي یې دي چې د ۲۰۱۴ میلادي کال په پای ته رسېدو سره د نړیوالي امنیتي همکارۍ (ایساف) له ځواکونو څخه دافغانستان داسلامي جمهوریت امنیتي ځواکونو ته

جمهوریت د پارلو امنیتي قوتونو په ژوندانه کې ډېرو دوو سترو تاریخي مناسبتونو دلمانځنې او درناوي په موخه دمرغومي میاشت باید دهېواد دامنیتي ځواکونو دمېړانې او زړورتیا دنمانځنې او ستاینې دمیاشتې په نامه ونومول شي، ومانځل شي او ځانګړې شي. دهېواد ټول دولتي بنسټونه او ټولنیز او رسنیزې سازمانونه دغو مناسبتونو دنمانځنې دپرتمینو مراسمو اوتدبیرونو په برخه اوګټور اغېزناکه

کې خپل هېواد پال رول ولوبوي او دغه راز ترڅنګ یې دامنیتي مسوولیتونو دلېږدونې دبهیردبریالي بشپړېدو دنمانځنې او دهېواد په مستقلانه دفاع کې دافغان امنیتي ځواکونو دمېړانې او زړورتیا دنمانځنې دورځو تدارکاتي کمېسیون هم باید په یادو برخو کې خپلو فعالیتونو ته سازمان ورکړي نړیوالې ټولنه او همدارنګه د سیمې هېوادونه باید د بشر د ډېر ستر اوګډ دښمن په توګه له ترهګرو او د حقاني د تروریستي ډلې په څېر له هغوی پورې د نړیوالو تروریستي شبکو د خپلو او د هغوی د خالو د ځنګولو له پاره په پوره صداقت او اخلاص سره له افغانستان سره خپلو ژمنو ته د عمل جامه ورواغوندي او د افغانستان په ګډون دې د سیمې د هېوادونو خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ځمکنۍ بشپړتیا ته دغه ډول وحشي صفته دښمنانو او پلیدو عناصرو له ګواښونو وژغورې که چېرې دهېواد مینې، باتور اوویاړلي امنیتي ځواکونه زیات وهڅول شي، زیات مالي امکانات په واک کې ورکړ شي، پوره تجهیز اوسمبال شي، نو بیا پردې پوره باوردی چې دافغانستان تاریخي دښمنان اودهغوی سیمه ییز او نړیوال استخباراتي باداران به ډېر ژر پرګوندو کړي، دیاتې شونو چرړې به

بې ښخې وچې کړې اوخولې به یې له خاورو اوابرو څخه ډکې کړي اوله خپلو شومو موخو سره یو ځای به یې دتاریخ تورو اوژورو کندونه وسپاري

دیادونې وړ ده چې د تېرې یکشنبې په ورځ په کابل کې د ناټو ځواکونو د بولې رسمي مراسمو پرمهال په دې هېواد کې د خپل جګړه ییز ماموریت د پای ته رسېدو اعلان وکړ په دې اړه اوباما په یوه اعلامیه کې ویلي "اوس زموږ د نارینه او ښځینه پوځیانو په قربانۍ ورکولو سره، د امریکا په ټول تاریخ کې اوږده جګړه او جګړه ییز ماموریت په مسوولانه ډول پای ته ورسېد." دي زیاتوي: "موږ تر نورې نړۍ ډېر خوندي یو او زموږ هېواد ډېر خوندي دی، ځکه چې د القاعدې شبکې مهمې ځالې مو له منځه یووړې او د ترهګرو پلانونه مو شنډ کړل په افغانستان کې د امریکا حضور افغانانو ته دا فرصت ورکړ چې خپل هېواد ورغوي او لومړی ټاکنې وکړي، همداشان د دوی د هېواد په تاریخ کې په لومړي ځل په ډیموکراتیک ډول واک ولېږدول شو."

اوباما منې چې "افغانستان لا هم یو خطرناک ځای دی، ځکه چې د افغان حکومت په غوښتنه به په افغانستان کې د امریکا او ایتلافي ملګرو هېوادونو یو شمېر محدود پوځیان د افغان ځواکونو

د مرستې او روزنې او همدارنګه د القاعدې شبکې او ترهګرو د خپلو عملیاتو لپاره پاتې شي" ناټو هوډ لري چې په افغانستان کې نږدې دیارلس زره پوځیان د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې، مشورې اوملاتړ لپاره پرېږدي. د خینو رپوټونو له مخې، په تېرو ۱۳ کلونو کې په افغانستان کې د ایساف تړولړه ۳۴۸۵ پوځیان وژل شوي، او په افغانستان کې په تېرو ۱۳ کلنې جګړې نږدې زر میلیارده ډالره لګېدلي دي. اوباما - چې په عراق او افغانستان کې یې د جګړې ختمول د خپلې مشرۍ له لومړیتوبونو ګڼلي وو - ویلي چې "وروستي ۱۳ کلونه زموږ د هېواد او وسله وال ځواک لپاره یوه آزموینه وه، خو په عراق او افغانستان کې د ۱۸۰ زرو پوځیانو په مقابل کې کله چې زما مسوولیت پیل شو، اوس موږ ۱۵ زره پوځیان په دواړو هېوادو کې لرو "بله خوا، د امریکا د دفاع متقاعد کېدونکي وزیر چک هېګل په یوه بله وینایانه کې ویلي " د امریکا متحده ایالتونه همه پوځي مسوولیت پای ته رسوي، چې د ۲۰۰۱ کال د سپټمبر د ۱۱ مې له پېښو وروسته پیل شوي او د ۲۰۱۵ کال په پیلېدو پای ته رسېږي."

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتیا او ژوند

د وینې لوړ فشار په طبیعي ډول کنټرول کړئ

د وینې لوړ فشار یو له ډېرو عامو ناروغیو څخه دی چې مختلف لاملونه لري. دا لوړ فشار د زړه د ناروغیو او د دماغي رګونو د له منځه تللو سبب ګرځي چې د انسان د مرګ لامل هم کېدای شي. دلته مو له هغو کورنیو درملو سره اشنا کوو چې په مرسته یې د وینې لوړ فشار

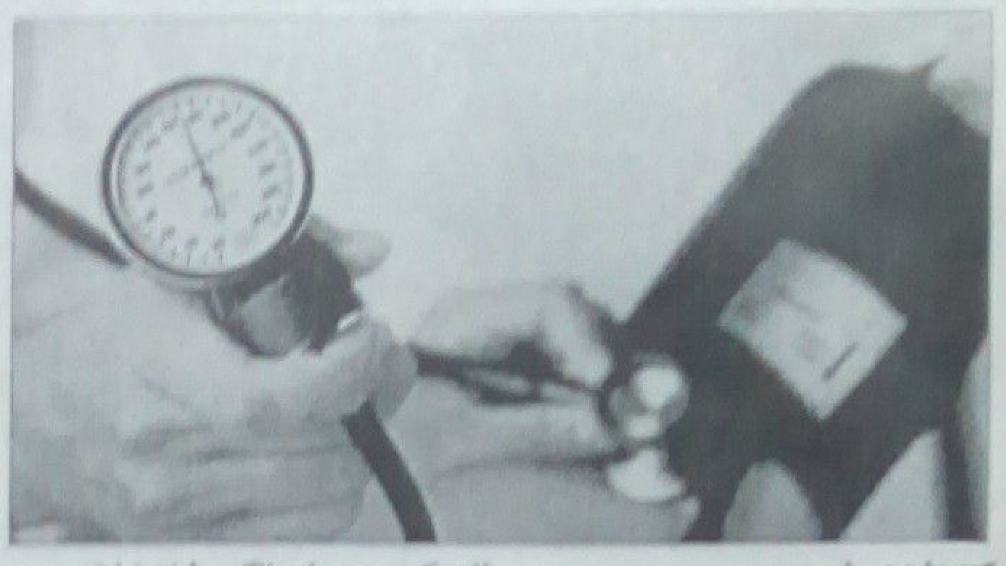

کنټرولېږي شي:

۱- اوږه یو له هغو خوړو څخه ده چې د وینې لوړ فشار کنټرولوي چې اوس د پوډر او ګولۍ په شکل هم پیدا کېږي.

۲- هاوترون (Hawthron) نومي ځنګلي بوټی د وینې فشار نارمل ساتي.

۳- په کېلو کې موجود غوړ د خپلو ورځنیو خوړو یوه اړینه برخه وګرځوئ.

۴- هغه خواړه چې په خپل ترکیب کې فولیک اسید (Folic Acid) لري له زیات نه زیات استعمال کړئ.

۵- خپل خواړه په جدي توګه کنټرول کړئ. کوښښ وکړئ چې هره ورځ زیاته اندازه مېوه او سبزیجات، غوړ نه لرونکي خواړه، لږ غوړ لرونکي لبنیات او وچې مېوې استعمال کړئ.

۶- د قندي موادو لکه بوره او غوړ لرونکي خواړه استعمال کم کړئ او که ممکنه وي نو ځان لرې وساتئ. څېړنو ثابته کړې چې له مالګې څخه زیات بوره د وینې فشار لوړوي.

۷- په خپلو ورځنیو خوړو کې هغه غذایي توکي انتخاب کړئ چې زیاته اندازه کلسیم، مګنیزیم او پوتاشیم لري.

۸- پر بېلابېلو لارو سره کوښښ وکړئ خپل اعصاب ارام وساتئ. له ملګرو سره چکر وهل به مو اعصاب ډېر ارام کړي.

۹- د هندوانې وږ او پاخه زړي په شریانونو کې د وینې جریان له بهتر کولو سره د وینې لوړ فشار کنټرولوي.

۱۰- اوږه، شلغم، شات او سېلري (Celery) نومي سابه د وینې لوړ فشار په کنټرولولو کې ډېره مرسته کوي.

۱۱- د ژوند کولو طریقه بدلول د وینې د لوړ فشار لپاره تر ټولو غوره درملنه ده. خپل وزن نارمل ساتل، د مالګې استعمال کمول او سمې خواړه خوړل به مو د وینې لوړ فشار شکایت له منځه یوسي. هېره دې نه وي چې ذهني فشار د وینې لوړ فشار ته ډېر مضر دی که غواړئ د وینې فشار مو لوړ نه شي نو له ذهني فشاره ځان وژغورئ.

یادونه: پورتنۍ خواړه او لارې چارې یوازې د وینې لوړ فشار کنټرولولو لپاره دي. هغه کسان چې د وینې ټیټ فشار لري دغه طریقې او خواړه دې نه عملي کوي.

په چلم کې استعمالېدونکي تمباکو د وینې د سرطان سبب ګرځي

په افغانستان، پاکستان، هندوستان او اوس په ځینو اروپایي هېوادونو کې هم چلم څکل عام شوي او خلک په دې فکر دي چې چلم په د سګرېټ څخه ډېر خطرناک نه وي. نوې څېړنه ښيي چې په چلم څکوونکو کسانو کې د وینې سرطان ډېر په چټکتیا سره څېرېږي چې د سرطان څېړېدو سرعت په چلم کې نسبت سګرېټ ته څو ځلې زیاتې دي. د امریکا سین ډیاګو پوهنتون کې شوې دغه څېړنې په اساس د چلم څکلو پر مهال کله چې هوا بدن ته داخلېږي نو له ځان سره د بېنزین کیمیاوي مواد هم انتقالوي کوم چې په وینه کې موجود سپین ذرو شمېر زیاتوي او وینې خطرناک ناروغۍ لیوکیمیا سبب ګرځي دغه څېړنه کې د ۱۰۵ چلم څکوونکي کسانو تشې بولو نمونه له چلم څکلو مخکې او وروسته وڅېړل شوه سربېره پر دې د ۱۰۳ هغو کسانو تشې بولې هم وڅېړل شوې کوم چې چلم نه څکي خو په هغو ځایونو کې چې چلم څکل کېږي موجود وي له څېړنې څخه معلومه شوه هغه کسان چې چلم څکي د هغوي په بدن کې بېنزین له ماتېدو څخه د ایس فینایل مرکېپټیورک اسید

(s- phenylmercapturic acid)

نومې خطرناک مرکب څلور ځلې زیات نسبت هغو کسانو ته چې خپله چلم نه څکي خو هغو ځایونو کې چې چلم څکل کېږي موجود وي تولیدېږي. د څېړنې یو مسؤول ویل دا لومړی ځل دی چې کورونو او کوڅو کې په چلم څکوونکو کسانو څېړنه تر سره کېږي او دې څېړنې ثابته کړه چې د چلم څکوونکو کسانو وینه کې بېنزین ډېر زیات وي او په چلم کې استعمالېدونکي تمباکو نسبت نورو ډولونو ته ډېر زیات خطرناک دي. څېړونکو خبرداری ورکړی هغه کسان چې چلم نه څکي خو بیا هم چلم څکوونکو په مجلسونو کې ګډون کوي د چلم لوګي د هوا تنفس کولو پر مهال د هغوی بدن ته داخلېږي کوم چې د هولرلیو کیمیا ناروغۍ سبب ګرځي.

که د خولې له بدبویۍ کړېږئ؛ دا ګړبښې ولولئ

د خولې بد بوي ډېر لاملونه لري چې له هغو څخه د ګردې ناروغي، دهاضمې سیستم خرابوالی، د وینې د شکر زیاتوالی او د ځیګر ناروغي د یادولو وړ دي. د خولې بد بوي د ځینو ناروغیو سربېره غاښونو ته پاملرنه نه کول، د خولې مختلفې ناروغۍ او د خولې وچوالی له امله هم رامنځ ته کېدی شي. د خولې بد بوي له منځه وړلو لپاره د ورځې دوه ځلې باید غاښونه برس شي تر څو خوله کې پاتې غذایي مواد، باکتریا او له منځه تللې حجرې ووینځل شي؛ خو په یاد ولرئ د خولې بد بوي د غاښونو خرابوالي له امله هم پیښېږي چې باید ډاکټر ته مراجعه وشي. دلته هغه کورنۍ لارې چارې درښیو چې د خولې بد بوي له منځه وړلو کې به مو مرسته وکړي.

۱- **چای وڅښئ:** څېړنو ثابته کړې چې په شنه او تور چای کې د پولیفینول په نامه مواد موجود دي چې په خوله کې بد بوي زیاتوونکي باکتریا زیاتېدو مخه نیسي. پولیفینول په خوله کې د موجود باکتریا د هایدروجن سلفاید تولیدولو مخه نیسي.

۲- **خوله د زنګ لرونکي مایع په وسیله مینځل:** زنګ په خوله کې د سلفر مرکباتو مخه نیولو سره د خولې بد بوي لامل ګرځي.

۵- **ډېر مایعات وڅښئ:** د اوبه او نورو مایعاتو زیات استعمال به مو خوله تازه او مرطوبه وساتي د چینایي درملنو په اساس د خولې بد

بد بوي له منځه وړي.

۳- د خولې بوي ښه کولو لپاره ځیني بوټي استعمال کړئ: ځیني بوټي لکه نعنا، ګشنیز او ترخون د خولې بد بوي له منځه وړلو سربېره د خولې بوي ښه کوي د خولې بوي ښه کولو لپاره یاد شوي بوټي باید یو دقیقې لپاره وژول شي.

۴- خوله خپل ترکیب کې الکول لرونکي مایعاتو په وسیله مه وینځئ؛ ځکه چې د الکول هر ډول د خولې بوي د خیټې زیاتې تودوخې له امله هم کېدی شي چې دغه تودوخه د اوبو، مایعاتو او ځینو سبزیجاتو په مرسته له منځه تلی شي.

۶- **له ذهني فشاره ځان وژغورئ:** په ډېرو خلکو کې د خولې بد بوي ذهني فشار له امله رامنځ ته کېږي. ذهني فشار په خوله کې د سلفر مرکبات تولیدولو سبب ګرځي چې له امله یې د خولې ښه بوي له منځه ځي.

اوبه څښل د خطرناکو ناروغیو اسانه درملنه ده

د پاکو اوبو څښل انساني بدن لپاره تر ډېره درملو ګټور بلل شوي دي. د چین او جاپان خلک تل د خوړو پر مهال ګرمې اوبه څښي او دې سره د هاضمې نظام روغ جوړ وي او د دې پر خلاف د افغانستان او یو شمېر نورو هېوادونو اوسېدونکي د خوراک پر مهال یخې اوبه څښي او د طبي کاربوهانو په وینا دې سره د معدې او سرطان ناروغي پیدا کېدای شي. که په خالي خېټه اوبه وڅښو، نو ډېرې ګټورې دي او که سهار وختي یې په نهاره وڅښو، نو له ډېرو ګواښونکو خطرناکو ناروغیو به مو وژغورې. ډاکټران وایي، که د دوی په ښوول شوې طریقه اوبه وڅښل شي، نو د وینې لوړ فشار او د شکرې ناروغي په یوه میاشت کې له منځه ځي او د معدې ناروغي او قبضیت په لږو ورځو کې ورکېږي.

په نهاره د اوبو څښلو طبي طریقه

کله چې له خوبه راویښ شئ، نو ستنېدو سره سمدستي باید څلور ګیلاسه اوبه وڅښئ، چې مقدار یې یو لیټر کېږي. په لومړیو ورځو کې د دومره ډېرو اوبو څښل ستونزمن وي، خو ورو ورو ورسره عادت کېږئ او څومره چې څښلی شئ هغه څښل ترې مه درېغوئ. له دې وروسته خپل غاښونه ومینځئ او تقریباً یو ساعت وروسته سباناری «د سهار چای» وکړئ. د سهار له چای وروسته تر دوو ساعتونو له هر ډول خوراک او څښاک څخه په بشپړه توګه ځان وساتئ، نو په ډېره لنډه موده کې به مو په بدن کې مثبتې نښې او بدلونونه وګورئ.

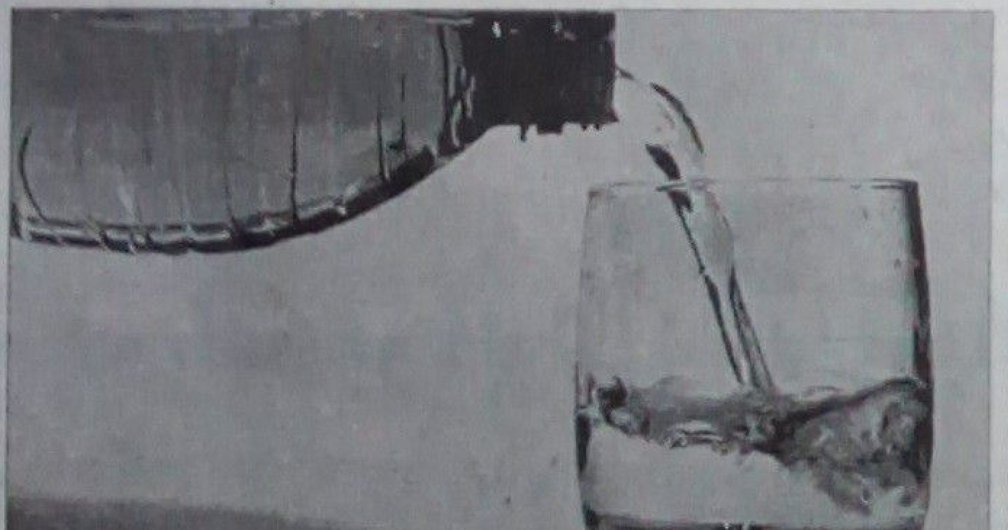

دغه خواړه به مو له سرطان څخه وژغوري

شاید ډېرو کسانو ته د منلو وړ نه وي خو په نړۍ کې ۲۵٪ سرطان د خوړو له امله رامنځ ته شوي که خپل ځان له سرطان څخه ژغورل غواړئ نو داسې خواړه استعمال زیات کړئ چې ستاسې

په بدن کې د حجرې له منځه تللو مخه ونیسي. مېوه او سبزیجات مختلف ډولونو استعمالول انسان د سرطان له مختلفو ډولونو څخه ژغوري. کوم خلک چې د ورځې څلور ځلې مېوه استعمالوي په هغوی کې د سرطان خطر ۵۰ سلنه نسبت هغو کسانو ته چې د ورځې دوه ځلې مېوه استعمالوي کمېږي. دلته مو له هغه خوړو سره اشنا کوو چې د سرطان په مخنیوي کې مهمه ونډه لري:

۱- **سره مڼه:** څېړنو ثابته کړې چې سره مڼه او هغه سابه چې سره مڼو ته ورته خواص لري په مېږګانو کې د سینې له سرطان څخه مخنیوی کوي. سور پوټکي لرونکي سابه او مېوې په بدن کې د سرطان حجرات له منځه وړي او په بدن کې د پروټین تولید زیاتولو سربېره په ښځو کې د سینې د سرطان لامل کېدونکي هارمونونه له منځه وړي چې په دې ډول د سینې له سرطان څخه مخنیوی کوي.

۲- **ام:** څېړنې ښيي هغه ښځې چې زیاته اندازه ام استعمالوي په هغوی کې د سینې د سرطان خطر کمېږي. څېړونکو د پولیفینول (Polyphenol) په نامه مواد وڅېړل په دغې څېړنه کې تانین (Tannin) نومي موادو ته کوم چې د سرطان څخه مخنیوی کوي خاصه توجه شوې وه. تانیک اسید (Tannic Acid) کوم چې په ام کې په زیاته اندازه پیدا کېږي د پولیفینول یو ډول دی چې نسبت نورو ته ښه خوند لري. دا ثابته شوې چې پولیفینول په بدن کې د حجراتو د ټوټه کېدو مخه نیسي.

۳- **سټروس:** سټروس کورنۍ مېوې لکه نارنج، لیمو او کامکورت زیاته اندازه ویټامین سي لري. ویټامین سي د معدې سرطان، د حنجرې سرطان، د سینې سرطان او د سږو په سرطان اخته کسانو ته ډېر زیات ګټور دي.

۴- **هاوترون** (Hawthron): یو ډول بوټی دی چې په دښتو کې په زیاته اندازه پیدا کېږي. دغه بوټی د هاضمې نظام د ښه کولو او د وینې چربې (کولیسترول) له منځه وړلو لپاره ډېر استعمالېږي. دغه بوټی د سرطان حجرې له منځه وړي او زیاته اندازه ویټامین سي لري. دغه خواړه د معدې او سینې د سرطان په مخنیوي کې ډېره زیاته مرسته کوي.

۵- **عناب** (Jujube): دغه خواړه زیاته اندازه بي کاروټین (B-Carotene)، ویټامین سي او د بي ویټامینونو غوره منبع ده. دغه خواړه زیاته اندازه ترایټرپینایډ (Triterpenoids) لري کوم چې د سرطان له منځه وړونکي مواد دي.

۶- **کیوي:** کیوي د ویټامین سي غوره منبع ده چې د نارنج څخه ۱۲-۲ ځلې، مڼې څخه ۳ ځلې او انګور څخه ۴۰ ځلې زیاته اندازه ویټامین سي لري.

د وینې د کولسترولو ستونزې

په هغو ناروغانو کې چې د زړه د رګونو ناروغي لري، د وینې د کولسترولو راټیټول د مرګ و مېر د کموالي سبب کېږي، همدارنګه په نرانو او ښځو کې په متوسطو او لوړو عمرونو کې د زړه د ناروغیو د برګشت سبب کېږي (ثانوي وقایه). په هغو ناروغانو کې، چې د زړه د رګونو ناروغي نلري، د کولسترولو راټیټول د قلبي وعایي حملو د کموالي سبب کېږي هغه پلګونه (د غوړو ټوټې) چې د اتیروسکلروزس په ناروغانو کې د شریانونو پر دیوالونو نښتي وي، زیاتره برخه یې کولسترول دي، چې ددې کولسترول زیاتره برخه LDL جوړوي هر څومره چې HDL لوړ او LDL کولسترول ټیټ وي، د زړه د اکلیلي اوعیو د اتیروسکلروزس ناروغي کمې وي LDL باید له 100 ملي ګرام فی دیسي لیتر کم وي HDL باید په نرانو کې له 45 ملي ګرام فی دیسي لیتر او په ښځو کې له 50 ملي ګرام فی دیسي لیتر څخه لوړ وي هغه څېړنې چې تر 65 کالو څخه په کم عمره کسانو کې تر سره شوېدي، ښیي، چې په کومو ناروغانو کې چې کولسترول له 230 ملي ګرام فی دیسي لیتر څخه لوړ وي، د مرګ و مېر خطر یې ۱۰ سلنه دی؛ په هغو ناروغانو کې چې کولسترول له 170 ملي ګرام فی دیسي لیتر څخه زیات وي، د مرګ و مېر خطر ۳ سلنه دی. د LDL کولسترولو د هرو 10 ملي ګرام فی دیسي لیتر په لوړېدو سره لس سلنه خطر زیاتېږي او د HDL کولسترولو د هر 5 ملي ګرام فی دیسي لیتر په زیاتېدو سره دا خطر لس سلنه کمېږي. د کولسترولو د ټولو اجزاوو پېژندل د مجموعي کولسترالو په پرتله د زړه او رګونو د ناروغیو خطر په ښه توګه روښانه کوي. مثلاً که دوو کسانو مجموعي کولسترول 275 ملي ګرامه وي، په داسې حال کې، چې د لومړي کس HDL کولسترول 110 ملي ګرام فی دیسي لیتر؛ LDL کولسترول یې 135 ملي ګرام فی دیسي لیتر او ټرای ګلسراید یې 150 ملي ګرام فی دیسي لیتر وي او د دویم کس HDL کولسترول 25 ملي ګرام فی دیسي لیتر؛ LDL یې 210 ملي ګرام فی دیسي لیتر او ټرایګلسراید یې 200 ملي ګرام فی دیسي لیتر وي، نو په دویم کس کې د زړه او رګونو د ناروغیو خطر د لومړي په پرتله لس چنده زیات دی بعضې مولفین مجموعي کولسترول پر HDL کولسترولو ویشي، هر څومره چې دا حاصل کم وي، خطر کم ګڼل کېږي

د وینې د غوړو لپاره معاینات

مجموعي کولسترول، HDL، LDL او ټرایګلسراید باید په خالي نس تر دولس ساعته لوږې وروسته معاینه شي که د زړه د رګونو د ناروغیو لپاره کوم خطري فکتور موجود نه وي، نو په هرو پنځو کلونو کې باید د وینې د کولسترولو ملي پوهنیز پروګرام پیشنهاد کوي، چې تر شل کلنۍ وروسته باید ټول اشخاص د وینې د غوړو لپاره خپله وینه معاینه کړي د تداوی تصمیم د LDL او HDL کولسترولو د سویې پر بنیاد نیول کېږي

د لوړ LDL کلسترول تداوي

- د LDL کلسترولو کمېدل د زړه او رګونو د ناروغیو خطر کموي
- نور احتمالات لکه سګرېټ پرېښودل، د فشار کنټرول او د اسپرین توصیه هم رول لري
- سګرېټ پرېښودل د LDL کولسترولو سویه ټیټوي او د HDL سویه پورته کوي
- فزیکي تمرین او وزن کمول هم LDL کولسترول کموي او HDL زیاتوي

د شحمي غذا د محدودولو په مرسته تداوي

- غذایي رژیم د LDL کولسترولو سویه له ۵-۱۰ سلنه پورې کموي که غذایي رژیم ډېر محدود شي، نو د LDL کولسترولو سویه له ۲۰-۲۵ سلنه پورې کمېږي
- ددې لپاره چې د غذایي رژیم اغېزې معلومې کړو، باید څلور اونۍ وروسته د وینې کولسترول معاینه شي
- مشبوع شحمیات لکه نباتي غوړي، غوښه، لبنیات او ماستې باید په غیرمشبوع شحمیاتو لکه مایع نباتي غوړي، زیتون غوړیو، د لمرګلي غوړیو، د کنجد او بادامو په غوړیو تبدیل شي
- په غذایي رژیم کې نور تغیرات چې د لیپیدو په سویه کې تغیر راولي عبارت دي له منحلو فیبرونو لکه ناک، نارنج، لوبیا او بادرنګو څخه چې ممکن د LDL کولسترول له ۵-۱۰ سلنه کم کړي
- antioxidant چې په سبزیو او مېوو کې موجود وي، د LDL کلسترولو په کمېدو کې کمک کوي

لیکوال رنځوریار ډاکټر حسیب الله وردګ، په رابعه بلخي روغتون کې د داخلي وارډ ترېنر متخصص

ادب، تاریخ او فولکلور

پیغمبر (ص)

شاه محمود درویش

په نړۍ کې دتورتم ښېې خورې وې
راپیدا په کې دحق روښانه لمر شو

بشریت ته یې دعوت داسلام ورکړ
محمدنبي نامدار چې پیغمبر شو

ټول یې وبلل دیو خدای بنده ګۍ ته
دی دحق دلارویانو ستر رهبر شو

داسلام دین یې راخور کړ هرې لورته
رحمت اللعالمین خیر البشر شو

هم په ټولو انبیاوو کې الله ته
مرتبه کې محمدنبي بهترشو

کړه دنیایې داسلام په نور روښانه
پس له هغه یې دعقبا لور ته سفرشو

ای درویشه زړه می هله به ښکور شي
که زیارت دمحمد (ص) ته می ګذر شو

نتې

منګل

نوردې په دې ښایسته مخ مه وهه ګوتې
ستا دلاسه مې وختې په کلي ختې
ستا ښکلی مخ ته چې ګورمه په مینې
زړه مې بې واره خپل کې په داسرې نتې

افغان کور

درنه چار اوزارشم راشه راشه!
نورمه ړنګوه داد خوشال خان کور
داد بېټ نیکه مسته اوښکلې دعاده
ودان کړه دتاجک، ازبک او افغان کور

ښکلې ګلونه

خدایه څه وکړم چېرې لاړشم؟
څه شول له غیرته ډک مېړونه؟
څه شوې له حیانه ډکې پېغلې؟
څه شول زما دوطن ښکلې ګلونه؟

طنز د پوهانو له نظره

علي محمد

اورو اخلي دزنې شنه خاله
چې ودې نه وینم نري نه مې وینه
زما ژبه نه ده اور ده
ګدارونه دټوپک کا
(خوشال خان خټک بابا)
زنې مه دې خوله کې راکه
خلک تونبانونه شکرې ورکوینه

طنز، د ادب په ښکلي اوګلورین ګلستان کې خانته خانګړی ښایسته ګل، په بله ژبه د ادب په انواعو اواقسامو کې خانته ګوښې ادبي ډول اوژانر دی کله چې څوک ددغه ادبي ګل په برخه کې دلوېو او نومیالیو پوهانو نظریې اوځرګندونې په ښه غور او خیرسره ترکتنې او لوستنې لاندې ونیسي او پوره خیر کتنه پرې وکړي، هلته به ډېته هم خبر شي، چې طنز څه ډول ادبي لیکنه ده ! چې په پایله کې به یې طنز هم بوخه وپېژني او ورسره آشنا به شي، خو دموضوع په پیل کې مې دغو رنګینو لنډیو دفکر دړه راوټکو له اوږږه مې هم په ټوپوشو، چې دلنډیو مخې ته وربندګه شوه او داسې رو غبرګې په مینه ورسره وکړ

که دوکتورا ترلاسه نه کړې
په لیسانس اوماستري، خوله نه درکومه
که دې لیسانس ترلاسه نه کړ
ددوولسم په سویه خوله نه درکومه
شین سترګیه سورمخ به دې تورشي!
ډېر دې په داخیل قدرت مه کوه نازونه
شین سترګیه زوربه دې ایرې شي!
دوه پنځوس ډوله باندې مه کوه ویاړونه
دا دې لندن رويي دې ژارشه
تورو بیچکو کې مې سپین ولګېدنه
بومې لیکنو زړه راشین کړ
بل پښتنوله یوبل واخیستل لاسونه
افغانستان به خدای راجوړ کې
دېسمنه ستا په مخ به څه درباټې شینه
افغانستان به خدای ودان کې
تل به هم نه وې ګربوانو سرکې لاسونه

په هرحال، دګران هېواد، ډېر عزیز اوستر استاد اروانښاد دا کادمیسن کاندید سرمحقق محمد صدیق روهي دطنز او طنز لیکونکي په برخه کې ډېره هراړخیزه زړه باغ باغ کوونکي لیکنه کړې ده، چې دلې نه دموضوع دښې روښنیا له پاره په پوره به ورته خیر اوېه مینه به خای ورکړو ده راته په نه کېلي اورګين ډول لیکلي دي

ویل کېږي، چې طنز لیکونکي دبولډېو زربه شان دی، چې زاړه دېوالونه چپه کوي او خلي ړنګوي، هغه طنز لیکونکي دبولډېو زربه شان دی، چې زاړه دېوالونه چپه کوي او خلي ړنګوي، هغه تخریب ته تکړه دی، خو تعمیرته یې ملامانه ده، که دا خبره رښتیا وي، نو د شاعر داخبره به هم رښتیا وي، چې ویلی یې و

چېرته یوځلي ړنګېده ماویل چې
وران یې نه کړې جوړېدلای نشي

په کتابونوکې روایت راغلی دی، چې طنز لیکونکی، چې طنازي کوي، دهغه اصلي هدف یا جوړونه ده هغه تخریب دتخریب دپاره نه غواړي، بلکې تخریب دتعمیر دپاره غواړي صادق طنز لیکونکي، چې څه وایي دځلکوبه خبرېې وايي دتعجب خبره خو داده، چې خلک رښتیا خبروته هم خاندي دطنز کمال دادی، چې رښتیا خبرې دټوکو ترماسک لاندې تېروي، ځیني

تکړه طنز لیکونکي پوهېږي، چې څنګه په کنایه خبرې وکړي هغوی دیو جا ستاینه کوي خو هرڅوک په اساني پوهېږي، چې مقصدېې غندنه ده دا دطنز لیکونکي قصور نه دی، چې دده خبرې په سرچپه ډول تعبیرېږي

طنز لیکونکي هم په دوو ډلو وېشل کېږي ځینې په (هوراس) پسې خي او ځینې د(جووینال) لار تعقیبوي هوراس دلرغوني روم غزلبول شاعر اوطنز ولیونکی و، دده ژبه خوږه اوېسته وه اودده خبرې پر مخالفانو هم بدې نه لګېدې، دده پر خلاف د(جووینال)، چې هغه هم دلرغوني یونان نامتو شاعرو سبک یې تریخ، قهرجن اونېش وهونکی و، ټول درواغجن، تګمار، غورلن او فساد پېښه خلک یې داسې بې آبه کول، چې ددښمنانو زړه به پرې یخ شو لیکن ددې خبرې معنادا نه ده، چې هغه به مخامخ کنځلې کولې، یا به یې لیخ په لیخه هجوه کوله، یا به یې پیغورور کاوه بلکې هغه دطنز خاصه لهجه استعمالوله، هغه دچاخبره، چې ((حرکاري هنر دارد نه کتاب است که فرفر بخواني))

دپښتو متل دی چې تر کاڼي د بېزو کار نه دی

(دکاندید اکادمیسن سرمحقق محمد صدیق روهي له ګڼ اولوي یادښت څخه)

ترډغې زړه باغ باغ کوونکي ډېرې لنډې مقدمې اودسرخیوګلونوخبرو وروسته یې، په ډېره خوږه اودرنه لیکنه، دطنز دپېژندنې په برخه کې داسې ګلورین بیان کړلی دی چې زړه پرې باغ باغ کېږي، وایي طنزته په انګریزي ژبه (ستایر srayr) ویل کېږي، ستایر په اصل کې د ډول ډول مېوو څخه ډک غاب ته ویل کېده که داسې وي نو طنز

په واقعیت کې دخوند اومزې دپاره دی دعربي ژبې طنز هم ناز او ملنډوته ویل کېږي اوشاعر انو یې په توصیف کې ډېر بیتونه ویلي دي په دې اساس، طنز له سپکوسپو رو اوښکنځلو منځلو سره ډېره فاصله لري، دهر په تاریخ کې ډېرو نامتو هنر والو اوفیلسوفانو خپل آثار دطنزیه شانو ړلي دي (سوکرات تجاهل یو ډول طنز اونیشخند و، چې دهغه په مرسته به یې حریف ته ماتې ورکوله (اریستوفان) دومره زړه ورو، چې د(چونګښې) په نامه ډرامه کې یې دخپل وخت پرفیلسوفانو هم ملنډې وهلې (لرغوني یونان او روم نه، چې رالېږشو، نوبه فرانسه کې دمولیر او ولتیرنومونه هم دستروطنز لیکونکو په ډله کې راځي دځینو په عقیده، له (ولتیر) سره هیڅوک سیالي نه شي کولای (فرید ریش نیچه) ده په باب ویلي و ((داضروروه، چې یوځندېدونکي زمري مېدان ته راشي له همدې امله، ولتیرراشي او هرڅه یې په خپلې خندا سره نابود کړل))

دي زیاتوي او وایي ګرانو لوستونکو، دکتاب سریزې اکثره خلک نه لولي زه پوهېږم چې تاسو دغه سریزه نه لولئ، نوزه به هم له موقع څخه په استفادې سره دخپل محبوب طنز لیکونکي یعني ولتیر په باب یو روایت نقل کړم

وايي چې (ژان ژاک روسو، خپل نامتواثر (دنابرابري داصل په باب څو خبرې، ولتیر ته ور واستاوه روسو به دغه کتاب کې له تمدن نه شکایت کړی و او خلک یې تشویقول، چې بېرته ځنګلونو ته پناه یوسي او دوحشي قبیلو په شان ژوند وکړي په هغه وخت کې دروسو دغه کتاب یوشاهکار ګڼل کېده اوهیچا جرئت نه درلود چې حمله پرې وکړي ولتیر، دلوموړي کتاب له لوستلو وروسته روسوته داسې ولیکل

((زما ښاغلیه، ستاسې کتاب، چې دبشریت په ضد دی، راورسېد له دې بابته ډېره مننه کوم رښتیا خبره داده، چې تراوسه پورې هیچا ستا سو په اندازه عقل اومنطق دې نکتې ته نه دی وقف کړی، ستا دکتاب له لوستلو نه پس له سړي سره دا شوق پیدا کېږي، چې په څلور پولو ولاړ شي، خو څرنګه چې په تېرو شپېتو کلونوکې ما په دوو پښو تګ کړی دی او ورسره عادت شوی یم، له بده مرغه زما دپاره ناشونې ده، چې په څلورو ولاړشم))

اروانښاد استاد روهي صاحب وایي باید ووایم، چې زه ددغې لیکنې لیکوال، ټېټو کلونو نه نږدې شوی یم رښتیا، چې داخبره راته هېره نه شي طنز په څېړه دلیکنې یواسلوب دی، چې په مختلفو ژانرونو لکه شعر، نثر، کیسه، ډرامه، نقاشي، مجسمه جوړونه، معماري اوحتی موسیقي کې ځان ښکاره کوي "که دتکنیک په لحاظ څوک طنز ته ژانر ووایي اختیار لري طنز آزاد دی که یې څوک ژانروبولي اوکه یې نه بولي هغه یې څه پروا لري په اوسني وخت کې دطنز لیکونکو شمېر زیات دی، خو څرنګه چې زمون لیکوال د دوی له آثارو سره آشنا نه دي نولش دنوم اخیستل یې ګټه نه لري که دچا دا دلیل نه

خونبېږي نوبو څو نومونه به واخلم القمه مسیحي پېړۍ دطنز لیکنې طلایي عصر په دغو نومونو ښکلې شوی دی ډرایډن، سویفت، اډیسن، ستیل، پوپ، فیلډینګ، بایرن، تاکري اونور په افغانستان کې داداب اوفرهنګ مینه وال له دغو نومونو سره زیات اشنا دي چخوف، برنارډشا، عزیز نسین، غني خان غني، علي اکبر دهخدا اوکاتب پاخون

(داروانښاد ستر درانه استاد او دانل لیکوال روهي صاحب له لیکنې یادښت څخه، په لنډیز سره رااخیستنه)

ډېر منلي او روڼ اندي ستر روښنفکره استاد اودفرهنګ په لویو غوڼېدوکې درانه اوفاضل عالم کاندید اکادمیسن محمد صدیق روهي، دطنز په اړه ددغه تاریخي اوږده په زړه پورې بحث په پای کې له لنډیز سره، خپل ډېر غوره یادښت اولیکنه کې په ډېر ونادرو او عالي کلمو سره دطنز په باب داسې روښانه علمي یادونه کړې ده، چې طنزیې ډېر ښه راغوړولي اوراخلولي دی، چې جلوې ته به یې دلې خیر شو.

نوریا

د چین مشهور دېوال ددغه هېواد ستر او لرغوني شهکار دی

حیات الله حلیم

په رښتیا هم چې دچین لوی دېوال دلړۍ د اووعجایبانو په ډله کې هغه ستر او له عظمته ډک دېوال دی چې وجود یې له افسانو او اساطیرو لوړاو انساني عقل او قیاس تر حیرانوونکي اغیزې لاندې راولي دغه لوی دېوال چې دیوه اوږده ښامار په څېر د چین هېواد په غرونو رغونو، لوړو ژورو، سمڅو دښتو او میرو کې له ختیځ نه د لوېدیځ په لوربه ماریچ ډول د لس متره په لوړوالي، پنځه متره پلنوالي اودکابو اووه زره کیلومتر و په اوږدوالي غځېدلی دی له میلاده د مخه په اتمه او اوومه پېړۍ کې یې د جوړېدو کار پیل شوی او په سلګونو کاله یې دوام کړی دی داچې دا دېوال د څه لپاره جوړ شوی څنګه د هغې زمانې چینایانو دا توان اخستی چې دیوه داسې حیرانوونکي دېوال په جوړولو بریالي شي؟

په متحد قول په دې هکله د چینایانو ځواب ډېر ساده دی دوی وایي (کله چې دوه زره دوه سوه پنځوس کاله د مخه دغه دېوال جوړېده نو اوسنی چین په اوو مختلفو او متخاصمو ملکونو وېشل شوی و او دغو ملکونو به یو بل ته هیڅ پروانه کوله اوتل له یو بل سره په جګړه وو، په نتیجه کې د (چینګ نومي) ملک امپراطور شپږ نورو ملکونو ته یو په بل پسې ماتې ورکړه او یوه مضبوطه امپراطوري یې را منځ ته کړه او دا یې غوره وبلله چې د امپراطورۍ دلوروشمالي دښمنانو بریدونو د خوندي پاتې کېدو لپاره له اوسني چین څخه دیوه کلک دېوال د را څرخولو په کار پیل وکړي که څه هم دغه لوی او اوږده دېوال ته اوس د یوه نظامي سنګر له نظره نه بلکې ساختماني جوړښت ته یې دیوه لرغوني انساني شاهکار په توګه کتل کېږي چې تل د پام او ستاینې وړ دی، همدا

علت دی چې ددغه دېوال لیدو ته په عامو وګړو سربېره د نړۍ لویې کړۍ، ولس مشران، فلمي ستوري او نور نومیالي، ورځني اونداره یې کوي، په کال کې په ملیونو بهرني او کورني سیلانیان اوګرځندویان ددغه دېوال پر سر د نورو میږیانو په شان اوږدې لیکې جوړوي او تري لیدنه او کتنه کوي په ننداره کوونکو کې په لیدونکي هغه دي چې ددغه دېوال د لوړې برخې د (شان هاي ګوان) په نوم هسکې کلا ته ور وخېږي او خان د یوخوشیو لپاره دیوه اتل په ښه وګوري څکه هغه څوک چې ددغه دېوال د لوړې برخې هسکې کلا ته وخېږي نوهغه ته یا د چینایانو له خوا اتل ویل کېږي دغه هسکه کلا د(هه بې) او(لیاونین) دولایتونو په سرحد کې واقع ده چې ددغه لوی دېوال مبداء (پیل) هم ګڼل کېږي د (شان هاي ګوان) لوړه کلا د (ډیان شان) د غرونو په لړۍ کې پرته ده چې دلته شنه غرونه هسک ولاړ دي، رڼې اوبه بهیږي او څپانده سیندونه له غرونوا و سمندر سره غاړه غړی یوه داسې عجیبه ښکلې منظره جوړه کړي چې بېلګه یې په جهان کې نشته دا کلا د مینګ امپراطور په زمانه کې ددې لپاره جوړه شوې چې ډېر ښه موقعیت او له نظامي نظره یې ډېر اهمیت درلود څکه له لوموړي کلا څخه غرونه او سمندر ښه کنټرولېدل دغه دېوال په خپل مسیر کې ډېرې نورې کلاګانې هم لري، دګانسو په ولایت کې د جایو ګوان، هسکه کلا ددغه دېوال لوېدیځه مبدا ګڼلی شو د نخو په نامه بله هسکه کلا چې د (شانسي) ولایت د (پینګ ګوینګ) په ولسوالي کې موقعیت لري ددې تاریخي دېوال ښکلا لوره هم زیاتوي دغه کلا چې د موقعیت له پلوه دغره په سختو سخرو کې واقع ده د ستراتیژیک موقعیت له پلوه د (شانسي) ولایت ددروازې مقام هم لري دغه کلا پخوا د (وي خه) په نوم یادېده خو بوې ښهزادګۍ د زرګونو ښځینه عسکرو په قومانداني د ډېر وخت لپاره په دې کلا کې له خپل ملک نه کلکه دفاع وکړه نو څکه دا دروازه هم دښځو په نوم یاده شوه همدارنګه دغه دېوال له د مخه چې وویل شول په خپلو اوږدو کې په هر ستراتیژیک موقعیت کې په بېلا بېلو نومونولوړې کلاګانې هم لري چې هره یوه یې پخوا له نظامي او اوس له کلتوري اهمیت څخه برخمنه ده دغه لوی دېوال د چین په شمال کې موقعیت لري او د لرغوالو کلتوري میراثونو خانګړې او حیرانوونکي منظر جوړوي خو په زړه پورې داده چې دغه دېوال ډېر وروسته یانې په ۱۹۸۷ میلادي کال د نړۍ د کلتوري میراثونو په لیست کې د ملګرو ملتود سازمان دیونسکو د ادارې له خوا ومنل شو دچین دېوال چینایانو ته ډېر لوړ ارزښت او اهمیت لري څکه دوی وایي څوک چې په چین کې اوسېږي یا کوم بهرني وګړي چې چین ته راځي که دا لوی دېوال ونه ګوري دا په دې مانا ده چې چین یې هیڅ نه دی لیدلی بل خای وایي چې که څوک لوی دېوال ته ونشي ورتلای او یا د هغه لوړو کلاګانو ته نشي ورختلای دا په دې مانا ده چې پیاوړی او ښلی شخصیت هم نه دی د چین د لوی دېوال کارګران ددغه دېوال د جوړولو په زمانه کې په دریو برخو وېشل کېدل لومړۍ برخه کارګران یې سرتېري وو څکه دا یو نظامي دېوال و، نو څکه د پوځیانو ونډه یې ډېره وه بله برخه یې هغه بد بخته چینایان وو چې د امپراطور له امر نه به یې سرغړونه کړې وه او ددغه دېوال په جوړولو کې به یې شاقه کارونه کول او درېیمه کټګوري هغه ملکي کارګران وو چې د مزد په مقابل کې یې کار کاوه لکه د مخه چې وویل شول ددغه لوی دېوال مبدا د (هه بې) په ایالت کې دبوهای د سمندر په غاړه د (شان هاي ګوان) لوړه کلا ده او د پای لوړه کلا یې دګان سو په ایالت کې د جایو ګوان هسکه کلا ده

کتاب نګرش نو، بر شاهنامه و فردوسي ازچاپ برآمد

اخیرا کتابي تحت عنوان (نګرش نو برشاهنامه و فردوسي) به اهتمام، جستجو، ګردآوري و مقدمه مصطفي (عمرزي) به چاپ رسیده که یک تصور جامع و کلي ورنده یاد از حوادث ورویداد هاي پیشنیان و علي الخصوص مردم افغانستان درعصر امپراطوري سلطان محمود غزنوي درقرن چهارم هجري میباشد، که درشاهنامه فردوسي به وضاحت ازان تذکر به عمل امده است نګرش شاهنامه زماني صورت ګرفته است که از تاریخ و تاریخ نویسي خبري نبود، اګر بود حوادث و رویداد ها سینه به سینه از یک نسل به نسل دیګربا ضمایم مختلف حکایت میشد متاخرین وعلي الخصوص ایراني ها در مورد شاهنامه فردوسي و شخصیت فردوسي نظریات ګوناګون وضد ونقیض را ارایه نموده است

منوچهر (اقبال)، وزیرپیشین فرهنګ ایران به نقل از کتاب (سه هزار سال دروغ درتاریخ ایران) مینوسد (شاهنامه فردوسي کتاب پر از دروغ و افسانه ویکي از اسباب عقب ماندګي فکري ما ایرانیان بوده و است. بیشتر قهرمانان وپادشاهان

ایران باستان جز موجودات افسانه یي، غیر واقعي ودروغین کي تنها درکتاب سر اندر پا دروغ ((شاهنامه)) و مثل آن، ازان یاد شده، چیزي دیګري نبوده اند که از جمله آن میتوان به این افراد خیالي اشاره کرد

کیومرث، جمشید، فریدون، ګشتاسب، لهر اسب، کیکاووس، رستم سهراب و شخصیت هاي خیالي و منفي با فته ي (افراسیاب توراني) وګنده بالي هاي ازین ګونه که مادران ګاهي براي خوابانیدن بچه ها داستان هاي سراپا دروغ آنان را تعریف میکنند و کودک را از همان کودکي ((به فرهنګ دروغ و دروغ بالي ایراني خو میدهد))

این تنها منوچهر (اقبال) نبوده که درمورد فردوسي و شاهنامه اش یا وه سرایي هاي نموده بلکه برخي ازنویسندګان دیګري ایراني نیز درمورد فردوسي و شاهنامه اش عفت قلم را رعایت نکرده است پوهاند (نوین) وزیر اطلاعات وکلتور کابینه سردار محمد داود خان نظري نیک وسازنده در مورد فردوسي وشاهنامه دارد و درمقدمه کتاب بنام (افغانستان در شاهنامه) که توسط مورخ معروف کشور محمدعلي کهزاد به رشته تحریرآمده، مینویسد افغانستان در شاهنامه چنانچه از نامش پیدا ست، تحقیق است جامع و

عالمانه درباره آن چهره ها و قصه ها و سنت هاي دیرینه مردم ما که بیشتر امیزه اي ازتاریخ و اساطیراند و ارزش هاي زندګي پیشنیان مارا عیان و بیان مي سازند

پوهاند نوین در مورد توصیف شاهنامه مي افزاید

این اثر صرف نظر از جنبه هاي تحقیقي اش که خود سزاوار ستایش بیشتر است واجد ارزش هاي دیګري نیز میباشد که بر شمردنش درین مختصر ممکن نیست با در نظر داشت کتاب جدید اقاي عمرزي، نظریات دو وزیر اطلاعات و فرهنګ و یا وه سرایي هاي فرهنګیان (!) بي مسؤلیت آن سوي مرز که با کینه توزي هاي تمام شخصیت بزرګ ادبي و فرهنګي (فردوسي) و شاهنامه راجریحه دار نموده و این موضوع سوال برانګیز مستلزم تحقیقات ادبي بوده که از روي کدام تعصب (!) ان ها چنین یاوه سرایي بي مسؤلیت نموده است ! ولیکن موضوع تا یک سرحد روشن میباشد زیرا نتیجه ګیري اخري ما دال بر این حقیقت میباشد که در شاهنامه فردوسي یاد آن ارزشهاي افغاني که در زمان این مرز و بوم به نام اریانا بود، به رشته تحریر اورده شده است شاهاني که در شاهنامه فردوسي از آن یادګردیده افغانوي نه ! بلکه شاهاني است که صفحات تاریخ کشورهاي کنوني ماوراء النهر و شرق دور به آن صحه ګذاشته است

دراخیر تذکر به عمل مي اوریم که (نګرش نو بر شاهنامه فردوسي) اثریست که ماهیت و حقیقت شاهنامه را به ثبوت میرساند که به عرق ریزي اقاي عمرزي رنګین شده است این کتاب که در سال روان در ۲۷۴ صفحه به کمیت ۱۰۰۰ جلد در بنګا انتشارات میوند واقع در علم ګنج کابل به چاپ رسیده است به سرمایه ادبي و فرهنګي کشور ما غنا بخشیده است درین کتاب مختصر نظریات اثا نیکه شاهنامه فردوسي از جمله ارزشهاي شان نبوده هم یاد اوري ګردیده و خود آنها به ثبوت رسانده که شاهنامه فردوسي جز ارزش هاي ان ها نه، بلکه متعلق به افغانستان میباشد

یعقوب امین

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرهنګ او دودونه

روز شنبه 30 قوس از روز جهانی محو خشونت علیه زنان از طرف آمریت جندر با اشتراک معین امورنشرات، روسا و کارمندان در وزارت اطلاعات و فرهنگ تجلیل بعمل آمد

دراین محفل که با تلاوت آیات کلام الله مجید افتتاح گردید، نخست مطلبی تحت عنوان محو خشونت علیه زنان توسط محبوبه سعادت آمر جندر وزارت اطلاعات و فرهنگ به خوانش گرفته شد.وی گفت مردم افغانستان درمورد عدم خشونت علیه زنان شعار های بسیار شنیده اند؛ شعار های تند و داغ که به محض شنیدن آن جان آدمی را به لرزه در آورده است بحث خشونت با زنان از مواردی است که در سیزده سال گذشته زبانزد گروه های عام و خاص جامعه بوده است

از روز جهانی خشونت علیه زنان هر سال در این کشور تجلیل می شود و سخن های بسیاری در مورد زن و جایگاهش در قانون اساسی و خشونت های که با آن انجام می شود، گفته می شود به سخن دیگر بحث خشونت با زنان سالانه یکبار محافل سیاسی و اجتماعی افغانستان را گرم می کند و بس. زنان افغانستان از ناحیه های گوناگونی رنج می برند عده یی از آنها از حقوق شان آگاهی ندارند، برخی از زنان از نعمت سواد محروم اند و شماری زیادی هم با مشکلات زیادی خانوادگی و اجتماعی سر دچار هستند

جامعه افغانستان جامعه سنتی است و در این میان، چندین سال جنگ در کنار آن که هستی مردم را به باد فنا داد

بعد از برقراری ثبات نسبی در کشور، دولت افغانستان نیز به جای پرداختن ریشه‌ای به مشکلات زنان به عنوان نیمی از جامعه بحران‌زده افغانستان، با اقداماتی نمادین، سعی در راضی نگهداشتن زنان از راه وانمود کردن به این که «به زنان و حقوق ایشان باید احترام گذاشت»، نمود. در حالی که زنان افغان بیش از هر چیز دیگر، نیازمند به تعلیم و آگاهی از حقوق مدنی و اسلامی هستند، دولت افغانستان متاسفانه نتوانسته که در راستای زدودن مشکلات زنان مخصوصاً خشونت علیه آن‌ها، اقدام مفید و کارا بکند. برای زدودن و مهارکردن هر معضل اجتماعی، باید به ریشه‌های آن در اجتماع توجه داشت، ریشه مشکلات زنان مخصوصاً خشونت در عقاید سنتی مردم نهفته است، مردمی که با وجود زندگی در قرن 21، اندیشه‌های ضد زن چند قرن پیش را با خود دارند؛ بنابراین نمی‌توان انتظار داشت این عقاید که در عمق جان مردم ریشه دوانده، به یک باره کنده شده و موضوعات جدید جای‌گزین آن شود، بلکه آرام آرام باید مردم را به سوی علم و آگاهی سوق داد.

عقاید مذهبی نیز در میان مردم افغانستان بسیار ریشه‌دار است، بر این بنیاد، باید از پای‌بندی مردم به عقاید مذهبی در حل مسایل مختلف از جمله محو خشونت علیه زنان سود برد، چون مردم سخت به احکام دینی و اسلامی معتقد و باورمند هستند؛ از این رو، اگر به واقع از دروازه احکام دینی و آموزش‌هایی که دین اسلام راجع به حقوق زنان صادر نموده، وارد شد و از احکامی که خشونت را بر زنان نکوهش کرده، کمک بگیریم و به سراغ مردم رویم، جامعه با آغوش باز این احکام را نسبت به امور زنان و خشونت علیه آنان خواهند پذیرفت و این چیزی

محبوبه سعادت آمر جندر وزارت اطلاعات و فرهنگ:

خشونت علیه زنان افزایش یافته است

است که تجربه ثابت کرده است.

سیزده سال از برقراری دولت و ایجاد فرصت‌های طلایی گذشت؛ در کنار لاینحل ماندن دیگر مشکلات کشور و مردم، مساله خشونت علیه زنان نیز به بحران خانمان‌سوز تبدیل شده که طبعاً نسلی را به چالش خواهد کشانید.

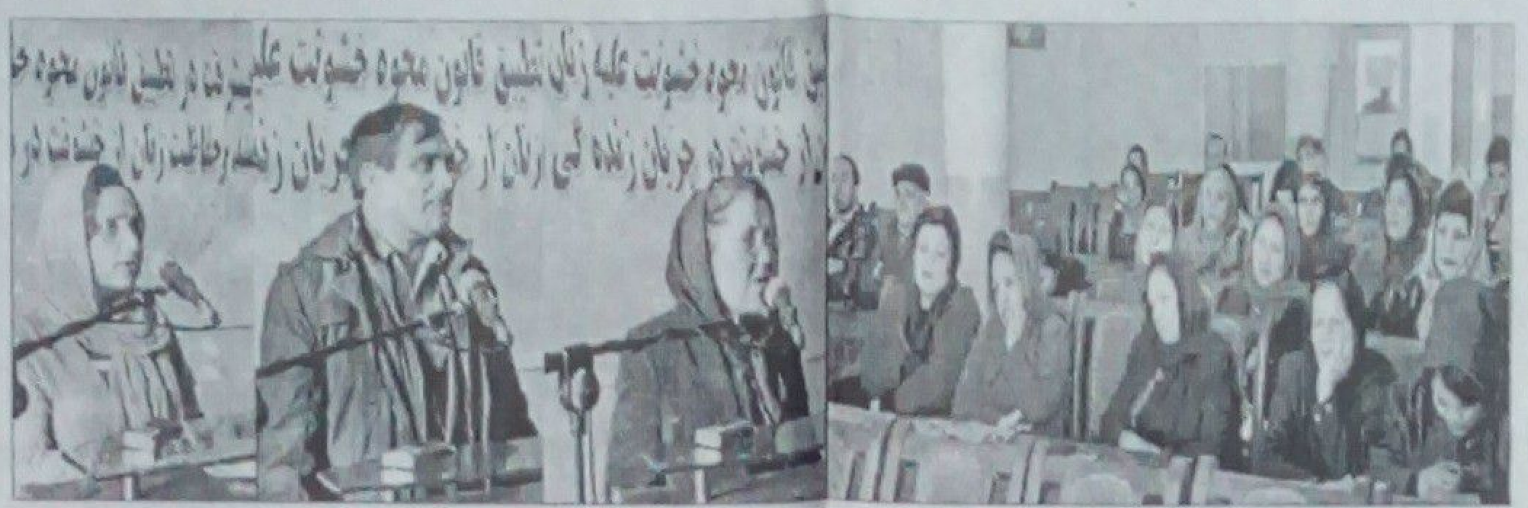

بنابراین باید گفت که فعالان و مدعیان حقوق زن باید به خود آمده و پیش از قربانی شدن نسل دیگر از زنان و دختران این سرزمین، دست از شعار بردارند و برای زدودن مشکلات از صحنه اجتماع زنان و کاهش خشونت‌ها علیه آنان، از راه‌های معقول، منطقی و عملی وارد میدان شوند. اکنون از حکومت جدید خواهان توجه جدی برای محو هر نوع خشونت علیه زنان در کشور هستیم

بعداًدراین محفل خلیل مینوی رییس آژانس باخترنیز در صحبتی توجه به حقوق زنان را یک امر مهم دانسته گفت که حکومت وحدت ملی توجه زیاد به حقوق خانم ها دارد و درهنگام مبارزات انتخاباتی نیزوعده کرده بودند که درصورت رسیدن به قدرت، حکومت شان در پست های مهم دولتی جا های شایسته و مناسب را برای زنان در نظرخواهند داشت وی اضافه کردکه وزارت اطلاعات و فرهنگ با درنظرداشت استقامت کاری خود همیشه سعی ورزیده است که حقوق خانم ها را که نیمی ازپیکر جامعه را تشکیل میدهند، ازطریق رسانه های تصویری، چاپی و شنیداری، به آگاهی مردم برساند. که بدون شک این وزارت با داشتن چنین وسایلی میتواند حقوق زنان را درتمام ابعادش به آگاهی مردم برساند همچنان در این محفل ظاهرحسن رییس مالی و اداری وزارت اطلاعات وفرهنگ دررابطه به نقش و ارزش زن درجامعه صحبت نموده و تاکید نمود که محو خشونت علیه زن باید از خانواده ها آغازشود و همه باید بادرنظرداشت احکام دین مقدس اسلام به حقوق زن و اهمیت موجود زن ارج و احترام بگذارند

سپس سمین حسن زاده معین امور نشرات وزارت اطلاعات و فرهنگ صحبت های همه جانبه نموده گفتند

همه میدانیم که پدیده خشونت، یک پدیده جهانی است و نباید به یک روز به نام روز جهانی محو خشونت علیه زنان اکتفا شود، بلکه باید در خوب ترین فرهنگ انسانی هر روز، روز خشونت علیه زن ها باشد، اما برگزاری محافل و یاد بود از چنین یک روز می تواند که وجدان های خفته را بیدار سازد و نهاد ها چه نهاد های دولتی و چه نهاد های غیر دولتی در حس بیداری از غفلت و سهل انگاری که در جهت بهبود وضعیت زنان و احیای احقاق حقوق شان صورت گرفته مسئولیت های خویش را به صورت بهتر ایفا نمایند. افغانستان یک جامعه با سنت های پسندیده و فرهنگ با غنامندی بیش از پنج هزار ساله است و در آموزه های دینی مامسلماً جایگاه زن، جایگاه والا و شایسته بوده و در قرانکریم در سورهٔ النساء که نشان دهنده اهمیت دید دین مبین اسلام از زن است و در آیه دیگر، خداوند(ج) زن و مرد را در خلقت انسانی و در برخورداری از کرامت انسانی مساوی و برابر خلق کرده است و در جای دیگر خداوند(ج) فرموده «بترسید از خدایی که شما را از یک نفس واحد آفرید و از جنس خود شما ازواج شما را آفرید»

سمین حسن زاده افزود امتیازاتی را که خداوند به زن قایل می شود زن را رحمت انگیز ومایه تسکین درد ها معرفی میکند و از نشانه های قدرت خداوند متعال این است که از وجود خود شما زوج های شما را از جنس خود شما آفرید که باعث مهر و عطوفت و تسکین خاطر شما باشد تا رحمت و عطوفت بین شما ایجاد شود. زنان در اکثر جوامع جهان سوم از آن حقوق انسانی که باید برخوردار باشند متاسفانه برخوردار نبوده است در مدنیت های قبل از اسلام نگرش ها وتبعیض های وجود داشته است که با ظهور دین مبین اسلام امتیازاتی که راجع به زن خداوند متعال قایل میشود، انقلاب عظیمی در وضعیت زندگی زنان ایجاد میگردد وزن از زنده به گور شدن نجات پیدا میکند و زن به عنوان یک انسان شایسته کرامت انسانی، تکریم واحترام در خانواده واجتماع و دارای حقوق مساوی با مرد قلمداد میشود

با کمال تاسف در جامعه اسلامی ما از زمان های دور زنان از سنت های ناپسند و استفاده نا درست از آموزه های دینی که همان با مرد برخور دار اند رنج میبردند. در جامعه ما در طول تاریخ زنان محروم بودند، مظلوم بودند و مورد خشونت قرار گرفته اند خوشبختانه در عصر حاضر که نسیم دموکراسی در کشور ما از سیزده سال بدینسو سایه افگنده والحمدلله حاکمیت قانون داریم و نظام سیاسی شکل گرفت و مردم عزیز ما به آزادی های مختلف دست یافته اند به خصوص در عرصه های سیاسی، فرهنگی، اجتماعی واقتصادی با ارزش های دموکراتیک که در طول سیزده سال کاری زیاد کردند از جمله هم بحث زنان است. از ابتدای سیزده سال ما دیدیم که زنان از آن دورهٔ اختناق، دورهٔ قیودات و محدودیت ها رهائی یافتند وارد عرصه اجتماعی شدند ودرهای مکاتب، پوهنتون ها و ادارات به روی آنها باز شد. اکنون با افتخار میتوانیم بگوییم که حدود 25- در صد کارمندان خدمات ملکی را زنان تشکیل میدهد، در عرصه سیاسی وتصمیم گیری سیاسی 9- درصد زنان افغان فعال بوده، حدود 40- در صد زنان در سیستم معارف مشغول آموزش های ابتدائی هستند، حدود 20- فیصد در مؤسسات تحصیلات عالی مصروف میباشند، حدود 10- در صد در نهاد های عدلی وقضائی شامل هستند وحتا در صفوف نیروهای مسلح وامنیتی 5- در صد حضور خانم ها را داریم تاکنون چهارهزار قضیه خشونت علیه زنان در سال جاری در کشور در وزارت امور زنان ثبت شده که دوهزار و نه صدو پنجاه مورد خشونت تنها درحوزه کابل ثبت شده است که بسیار تکاندهنده است و رسانه ها به آن رسانه یی برخورد کرده عمیقاً به حل معضل برخورد نکرده اند و به عنوان یک وظیفه و اطلاع رسانی، گزارشی تهیه شد و امار های منتشر گردید

افغانۍ ښځې هم د هېواد د ساتنې لپاره هڅې کوي

د کورنیو چارو وزارت هوډ لري چې د روان کال تر پایه د ښځینه پولیسو شمېره ۵۰۰۰ ته ورسوي.په دې وروستیو کې د کورنیو چارو وزارت ۲۰۰ تنه د ښځینه پولیسو افراني د لوړو زده کړو لپاره ترکیې ته رواني شوې.د دې وزارت مرستیال اکرام الدین یاور وایي، د ښځینه پولیسو په لیکو کې د ښځینه افرانو له کمي سره مخ دي، خو نړیوالې ټولنې ورسره ژمنه کړې چې افغانۍ ښځینه افراني به روزي.هغه زیاته کړه «ترکیه موږ سره نږدې عنعنوي او دیني اړیکې لري، د همدې لپاره مو په لومړۍ مرحله کې سل تنه ښځینه افراني ترکیې ته ولېږلې چې ډېره ښه تجربه وه، کله چې دوی تر څلور میاشتینو ملکي زده کړو وروسته بېرته راګرځي، نو که په زده کړو کې یې واړه نواقص موجود وي، موږ یې د پولیسو په اکاډمۍ کې حل کوو.»دغه ۲۰۰ افراني له ټولو ولایتونو څخه دي.راضیه انوري د غزني ولایت د جاغوري ولسوالۍ راغلې او وایي چې د حبلو زده کړو او مهارتونو د لوړولو لپاره ترکیې ته ځي.نوموړې زیاتوي «موږ چې کابل ته راغلو، نو د لوړو زده کړو لپاره مو د پولیسو په اکاډمۍ کې زده کړې وکړې او اوس موږ ته وېل شوي دغه سفر د څلورو میاشتو لپاره دی، خو د دې لپاره چې زموږ د زده کړو کچه لوړه شي غواړو دغه بهیر شپږو میاشتو ته وغځېږي او موږ د افرانو په صفت فارغې شو.»د انورۍ په وینا، دا افغانستان وروسته پاتې هېواد دی، دوی باید نړیوالو ته ښیي چې افغانان له جګړې بېزاره دي، نو ځکه افغانۍ ښځې هم د هېواد د ساتنې لپاره هڅې کوي.کامله ازمندیار بله ښځه ده چې له دایکندي ولایت نه ترکیې ته روانه ده، ترڅو خپل مهارتونه او ملکي زده کړې لوړې کړي.نوموړې له نورو ښځو هم غواړي، له هرې لارې چې وي خپلې خاورې ته دې خدمت وکړي.هغه وایي «زه اوس ډېر ښه احساس لرم چې په ترکیه کې زده کړې وکړم او بیا راشم خپل هېواد ته خدمت وکړم.»د کورنیو چارو وزارت مرستیال اکرام الدین یاور وایي، په ترکیه کې د دغو ښځینه افرانو د زده کړو لګښت اروپایي اتحادیې پر غاړه اخیستي دی. دا وزارت هوډ لري چې د ۲۰۱۴ تر پایه د ښځینه پولیسو شمېره ۵۰۰۰ ته ورسوي، په داسې حال کې چې اوس مهال دا شمېره ۲۲۰۰ ده.تر دې مخکې هم ۳۰ تنه افغان پولیسې د لوړو زده کړو لپاره مصر او ۱۲۰ تنه نورې ترکیې ته لېږل شوې وې.د کورنیو چارو وزارت یوې سرچینې مخکې تر دې ویلي وو، امریکا ژمنه کړې چې په امنیتي بنسټونو کې به د ښځو د شمېر زیاتېدو لپاره ۲۵ ملیونه ډالره ولګوي

ع، ملاحت

د ملي تیاتر هنرمندان واک ته د سلطان مسعود د رسېدو د ننداري پر جوړولو لګیا دي

دملي تیاتر هنرمندان، دختلي خاتون دکودتا دننداري پر جوړولو بوخت دي او غواړي چې دهېوادوالو دخوښۍ لپاره یې چمتو کړي. ختلي خاتون دستر شهنشاه سلطان محمود غزنوي خور وه، چې دپلار له مړینې وروسته واک ته دسلطان مسعود درسولو پرمهال یې لوی رول لوبولی دی. بله دملي تیاتر دهنرمندانو دظرفیتونودلوړولو موضوع اوهمدارنګه دهنري سوونیزوورکشاپونو د جوړولو موضوع ده، چې دهنرمندانو دپرمختګ لامل کېدای شي. په دې اړه هېواد ورځپاڼې دملي تیاتر د اداري له رئیس عبدالغفور شریعتي سره مرکه کړې چې تاسې درنولوستونکوته وړاندې کیږي

پوښتنه دملي تیاتر هنرمندان دختلي خاتون دکودتا د ننداري پرجوړولو بوخت دي، مهرباني وکړئ اووایئ، چې دغه ننداره په کومې موضوع راڅرخیږي؟

ځواب دملي تیاتر هنرمندان واک ته دسلطان مسعود درسېدو دننداري پر جوړولولګیا دي اوپه راتلونکي کې وړاندې کېږي دملي تیاتر هنرمندانو له اتمې هنري جشنواري وروسته وغوښتل دیوې تاریخي ننداري، چې دافغانستان له تاریخ سره تړاولري اوددوې پر نورو هنري ننداړو هم تمرین اومشق پیل شو د۱۳۹۳ لمریزکال دپیل کېدو په وياړهم دننداري جوړولو چاري پیل شوې دي، دختلي خاتون دکودتاد ننداري ترسرلیک لاندې، ښاغلي جلال نوراني چې ددغې ننداري لیکوال هم دي مهرباني وکړه اوننداره یې دملي تیاتر د اداري په واک کې ورکړه، چې دملي تیاتر هنرمندان اوممثلین یې مشق اوتمرین وکړي اوپه نږدې راتلونکي کې به دغه ننداره وړاندې کړای شي دختلي خاتون دکودتا ننداره په تیروزروکلونو پوې تړاو پیداکوي کله، چې غزنوي سلطان محمود له نړۍ څخه سترګې پټوي اودهغه دزوی سلطان مسعود دپاچاهۍ دوره پیل کېږي، چې په تولیزه توګه دغه ننداره دمسعود پاچاهی ته درسېدو پېښه څرګندوي ختلي خاتون دغزنوي سلطان محمود خور وه اوسلطان محمود دوه زامن دمحمد اومسعود په نومونو لرل، چې دپلار له مړینې وروسته غواړي دپاچاهۍ چارې ترلاسه کړي، خو دهغې دورې مامورین اوخلک محمدته نږدې وو، خو ختلي خاتون واک ته دسلطان محمد درسېدلو مخالفه وه اودسلطان مسعود څخه یې ملاتړ کاوه او دیوې سپېڅلي کودتاطرحه جوړوي له دې پرته، چې کومه جګړه پېښه شي، واک سلطان مسعود ته سپاري سلطان مسعود هم دافغانستان دتاریخ یو وياړمن پاچاه تېر شوی دی

پوښتنه دملي تیاتر دهنرمندانو دپوهې دکچې د لوړولو په موخه ورکشاپ جوړشوی و، که ووایئ، چې دغه ورکشاپ څنګه و؟

ځواب موږ غوښتل، چې دملي تیاتر د اداري دکارکوونکو او هنرمندانو دکاري اوهنري ظرفیتونودلوړولو لپاره، سوونیز ورکشاپونه جوړ کړای شي، دغې ورکشاپونه موږ خوا هم جوړ کړي وو، چې څه موږ وړاندې دښکلوهنرونو دپوهنځي له خوا او دناروې دبارګن تیاتر په ملاتړ دهنرمندانو دپوهې دکچې دلوړولو په تړاو جوړ شوي وو او په کډه دملي تیاتر دهنرمندانو ادبـکلو هنرونودپوهنځي دهنرمندانو له خوا ترسره شو دملي تیاتر اداره هوډمنه شوه، چې په ملي تیاتر کې دعلمي

ښاغلی عبدالغفور شریعتي

کدرولو په شتون سره، هنري چارې په معیاري اوملکي توګه جوړې شي موږ دتیاتر له هنرمندانو وغوښتل، چې دظرفیتونو دلوړولو او جوړولو لپاره له هنرمندانو ګټه پورته شي اوپه اونۍ کې یوځل هنري ورکشاپ ولرو، چې په بېلا بېلو برخو لکه هنري لوبې، دنورجوړول اوپردار، مکیاژ،دصحنوسینګارول اوهمدارنګه نورې هغه برخې، چې په تیاتر پورې تړاو پیداکوي، دملي تیاتر دکار کوونکوله خوا هنرمندانو او ممثلینوته ورشکاپونه جوړکړي، چې لومړنی ورکشاپ دموغومي په دویمه دجوړولو چارې یې وړاندې شوې اوبه دي پسې به هره اونۍ کې یوه ورځ دملي تیاتر ټول کارکوونکي په ملي تیاتر کې سره راغونډېږي

پوښتنه دملي تیاتر دهنرمندانو غوښتنه، داطلاعاتو او فرهنګ وزارت له نوې مشرتابه څخه څه ده؟

ځواب دملي تیاتر د اداري دکارکوونکو غوښتنه، دنوې مشرتابه څخه داده، چې هنراوهنرمند ته باید ډېره پاملرنه واړول شي، دتیاتر هنردنړۍ په پرمختللو هېوادونوکې دفرهنګ په توګه پیژندل کیږي، که موږ وغواړو، چې دهېواد دخلکو فرهنګ په خپل اصلي ځای کې شتون پیداکړي او خلک له ټولو فرهنګي چارو څخه ګټه او پوهه ترلاسه کړي، دا به ډېره ښه وي، چې داطلاعاتو او فرهنګ وزارت نوې مشري په ټولو برخوکې، چې په دودونو او دهېواد په فرهنګ پورې تړاوپیداکوي باید چې ډېره مرسته وکړي اوپه تیره بیا دهنرپه برخه کې اوس دغو برخو ته دومره پاملرنه نه ده شوې، چې هنرپه هېواد کې وده اوپرمختګ وکړي. هنردهېواد دفرهنګ یوه برخه ده موږ کولای شو دتیاتر دهنرله لارې خلکوته زده کړه اوهوښیارې ورکړو اودخپل ملت دردونه اوخوښۍ څرګندې کړو او همدارنګه څه ټولنیزې موضوعګانې موږ کولای شو دهمدې هنر له لارې خلکوته ولېږدوو. زما هیله داده، چې داطلاعاتو او فرهنګ وزارت مشرې ځانګړې پاملرنه دهنر دودې لپاره واړوي، چې موږ وتوانیږو دهېواد د ملي تیاتر هنرمندانوته له نړیوالو معیارونوسره برابره زده کړه ورکړو، چې هنرمندان وتوانیږي دنورو هېوادونو له هنرمندانو سره سیالي وکړي

هېواد ـ نوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورټ نړۍ

په بیټنګ کې استرالیا ته د کوهلي او رهاڼې تاریخي ځواب

هند او استرالیا تر منځ د درېیمې ټسټ لوبې پر درېیمه ورځ بیټنګ کې ویرات کوهلي او اجنکې رهاڼې تاریخي ملګرتیا وکړه او په ګډه یې ۲۶۲ منډې جوړې کړې. د دوی د ملګرتیا په مټ هند د استرالیا د ۵۳۰ منډو په ځواب کې د درېیمې ورځې تر پایه ۴۶۲ منډې کړې وې او ۸ لوبغاړي یې سوځېدلي وو. د سر لوبغاړي مورلي وېجې له ۴۸ منډو وروسته ویرات او رهاڼې بیټنګ کې ملګرتیا پیل کړه او د هند منډې یې له ۱۴۷ نه ۴۰۹ ته ورسولې. کوهلي پر ۱۶۹ او رهاڼې پر ۱۴۷ منډو وسوځېدل خو پاتې لوبغاړو ښه لوبه ونه شوای کړای. یو مهال هند پر ۴۰۹ منډو ۳ لوبغاړي له لاسه ورکړي وو خو د استرالیا بالرانو د هند پاتې ۵ لوبغاړي په ۵۳ منډو وسوځول. د استرالیا له خوا تېز بالر راین هریس ۴ او ورو توپ اچونکي لن لاین ۲ ویکټې تر لاسه کړې.

بل خوا سریلنکا د نیوزیلنډ پر وړاندې د لومړۍ ټسټ لوبې پر درېیمه ورځ بیټنګ کې خپلې مبارزې ته ادامه ورکړه. که څه هم لومړي اننګز کې ټوله لوبډله یوازې په ۱۳۸ منډو سوځېدلې وه خو په دوهم اننګز کې د سریلنکا لوبوهونکو په پرتلیز ډول ښه لوبه ننداري ته وړاندې کړه. دوی د درېیمې ورځې تر پایه ۲۹۳ منډې کړې او ۵ لوبغاړي یې سوځېدلي وو چې د خوان بیټسمن دېموت کروناړتنې ۱۵۲ منډې په کې د پام وړ وې. د ده تر څنګ لوبډلمشر انجیلو متیوز د ورځې تر پایه ناسوځېدلي ۵۳ منډې کړې وې. په لومړي اننګز کې د نیوزیلنډ ۴۴۱ منډو ته په پام سره.

سریلنکا اوس هم له نیوزیلنډ ۱۰ منډې شاته دي. د نیوزیلنډ له خوا ټرنټ بولټ ۳ او ټیم ساوتي او جیمي نیشم یوه، یوه ویکټه واخیسته. د سوېلي افریقا او ویسټ انډیز تر منځ په دوهمه ټسټ لوبه کې بیا کوربه سوېلي افریقا پرلاسې بریالي دوی د لوبې پر درېیمه ورځ ۳۳۱ منډې کړې او ۴ لوبغاړي یې سوځېدلي دي. د سوېلي افریقا د سر لوبغاړي ډین ایلګر او بل ځوان بیټسمین فف ډوپلیسس سلیزې ووهلې. د ویسټ انډیز له لوري جېروم ټېلر او شنن ګبریل دوه، دوه او کیروي پیټرز او جېسن هولډر یوه، یوه ویکټه اخیستې ده.

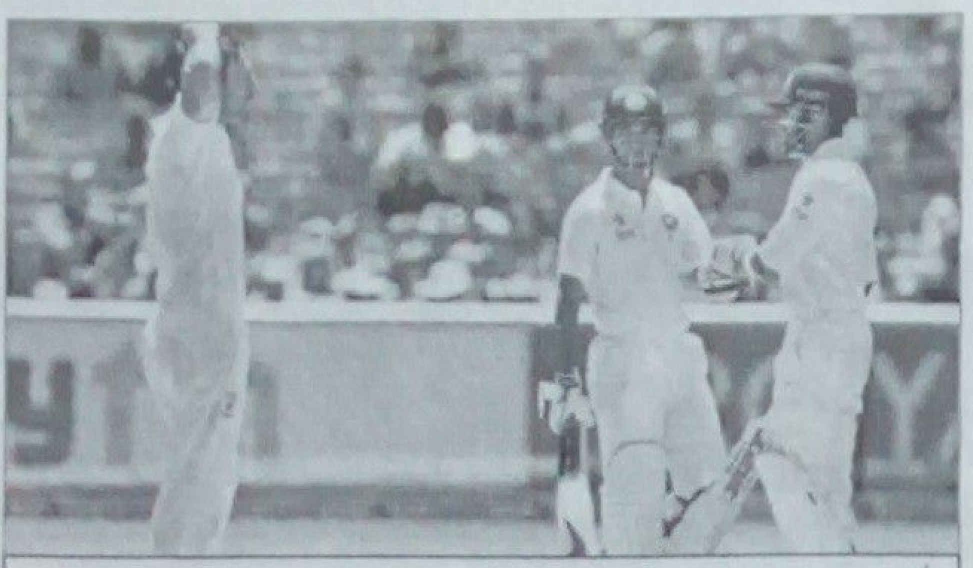

کوهلي پر ۱۶۹ او رهاڼې پر ۱۴۷ منډو وسوځېدل خو پاتې لوبغاړو ښه لوبه و نه شوای کړای

د ۲۰۱۵ نړیوال جام لپاره افغان کرېکټ لوبډله اعلان شوه

د افغانستان کرېکټ بورډ وايي، د ۲۰۱۵ کال د کرېکټ نړیوال جام سیالیو لپاره یې ۱۵ کسیزه ملي لوبډله اعلام کړې ده ټاکل شوې، چې دغه لوبغاړي به په عربي متحدو اماراتو کې د سکاټلنډ او آیرلنډ پر

وړاندې او د ۲۰۱۵ کال د استرالیا او نوي زیلنډ نړیوالو سیالیو کې برخه واخلي. د افغانستان د کرېکټ بورډ د ۲۰۱۵ کال د کرېکټ نړیوال جام سیالیو لپاره خپله پنځلس کسیزه ملي لوبډله اعلام کړه. کرېکټ بورډ وايي، دغه لوبډله یې د لوبغاړو د وروستیو اوږدمهاله وړتیاوو او تخنیکي اړخونو په پام کې نیولو سره ټاکلې ده. په پام کې ده، چې نوې ټاکل شوې لوبډله به په متحدو عربي امارات کې د سکاټلنډ او

آیرلنډ پروړاندې او د ۲۰۱۵ د نړیوال جام سیالیو کې، چې په استرالیا او نوي زیلنډ کې جوړېږي، برخه واخلي. د

د ملي لوبډلې مشر روزونکي اندړي مولز رسنیو ته ووېل، دغه لوبډله تر اوږدو بحثونو او بشپړې ارزونې وروسته ټاکل شوې ده. دی وايي، چې د ټاکلو په لړ کې یې د هر لوبغاړي وړتیاوې ارزولې او ټولو اړخونو ته یې پام کړی دی. لوبډله به څلور تنه احتیاطي لوبغاړي هم له ځان سره ولري چې د شرف الدین اشرف، حشمت شهیدي، شفیق الله شفق او عزت الله دولتزي نومونه په کې دي. کرېکټ بورډ په یوه اعلامیه کې ویلي، کوم لوبغاړي چې د ټاکنیزې کمېټې له خوا نه دي غوره شوي، لامل یې دا دی چې له معیارونو سره برابر نه وو. په دې

۱۵ کسیزه لوبډله کې شهزاد، شفق، حمزه هوتک او شهیدي نه دي شامل شوي.

۲۰۱۵ کال کرېکټ نړیوال جام لپاره افغان لوبډله:

کپتان	۱ - محمد نبي عیسی خېل
مرستیال کپتان	۲ - نوروز منګل
بیټسمن	۳ - محمد اصغر ستانکزی
بیټسمن	۴ - سمیع الله شینواری
ویکټ ساتونکی	۵ - افسر خان ځاځی
بیټسمن	۶ - نجیب الله ځدراڼ
بیټسمن	۷ - ناصر جمال
منډې وهونکی	۸ - میرویس اشرف
منډې وهونکی	۹ - ګلبدین نایب
تېز توپ اچوونکی	۱۰ - حمید حسن
تېز توپ اچوونکی	۱۱ - شاپور ځدراڼ
تېز توپ اچوونکی	۱۲ - دولت ځدراڼ
تېز توپ اچوونکی	۱۳ - افتاب عالم
منډې وهونکی	۱۴ - محمد جاوید احمدي
بیټسمن	۱۵ - عثمان غني

احتیاطي لوبغاړي

۱۶ - شفیق الله شفق

۱۷ - شرف الدین اشرف

۱۸ - عزت الله دولتزي

۱۹ - حشمت الله شهیدي

سعید اجمل د کرېکټ نړیوال جام په سیالیو کې نه شي لوبېدی

تکړه توپ اچونکي سعید اجمل خپل نوم د کرېکټ ۲۰۱۵ کال نړیوال جام سیالیو لپاره د پاکستان د لوبډلې له لېسته ایستلی دی څکه لا یې د بالنګ بڼه (اکشن) د کرېکټ نړیوالې شورا (آی سي سي) له خوا نه ده منل شوې. ۳۷ کلن اجمل په تېرو درېیو کلونو کې د پاکستان له خوا تر ټولو ډېرې ویکټې اخیستې دي. بالنګ کې پر نوموړي سږ کال د سپتمبر په میاشت کې د آی سي سي له خوا بندیز ولګول شو. د اجمل تر څنګ د پاکستان پر الروندر محمد حفیظ هم د توپ اچونې د ناسمې بڼې له کبله بندیز لګول شوی دی. حفیظ د خپل بالنګ بڼې بدلولو هڅه کړې او اوس غواړي د آی سي سي تر څار لاندې په نوې بڼه د بالنګ ازموینه ورکړي. د جنورۍ ۷مه د کرېکټ نړیوال جام سیالیو لپاره د ۱۵ کسیزې لوبډلې د اعلان وروستۍ نېټه ده. که څه هم د اجمل نوم د پاکستان په لومړنۍ لېست کې شامل و خو د غیرقانوني بالنګ بڼې له کبله یې نوم له لېسته وایستل شو. نوموړی غواړي تر هغو د بالنګ بڼې پر سمون کار وکړي او د پاکستان په کورنیو سیالیو کې ولوبېږي چې ډاډه شي د آی سي سي ازموینه ترسره کولی شي. د پاکستان د کرېکټ بورډ مشر شهریار خان ووېل (سعید اجمل له نړیوال جام څخه لاس په سر شو، موږ په دې خبر وو، که اجمل له نړیوال جام مخکې ازموینه ورکړې او پاتې راشي نو بیایې پر بالنګ یې بندیز تر یو یا دوو نورو کلونو وغځول شي چې دا به د ده د لوبیز ژوند د پای په معنا وو. په ورته وخت کې د پاکستان کرېکټ بورډ نړیوال جام سیالیو او نړدې راتلونکې نورو لوبو لپاره د معین خان پر ځای نوید اکرم چیما د لوبډلې د منیجر په توګه ګومارلی دی. د کرېکټ ۲۰۱۵ کال نړیوال جام په استرالیا او نیوزیلنډ کې د فبرورۍ له ۱۴مې د مارچ تر ۲۹مې ترسره کېږي. افغانستان به د نړیوال جام خپله لومړۍ لوبه د فبرورۍ پر ۱۸مه د بنګله دیش پر وړاندې کوي

۳۷ کلن اجمل په تېرو درېیو کلونو کې د پاکستان له خوا تر ټولو ډېرې ویکټې اخیستې دي

د ملي لوبډلې یو شمېر لوبغاړو په کرېکټ بورډ کې د بدلون ستاینه وکړه

ملي لوبغاړو د نوي مدیریت ټاکنه یو نیک اقدام وباله دوی زیاته کړه چې، اوس مهال دوی په ذهني ډول خورا آرامه دي او د نوي مدیریت فعالیتونه به په کرېکټ کې د نویو او پراخو لاسته راوړنو لړۍ ته ډېره اغېزمنتیا ورکړي. د کرېکټ چې، تاسې زموږ ستوري یاست او موږ به ستاسې د خدمتګارانو په توګه په اداري چوکاټ کې اسانتیاوو ته د ودې ورکولو لپاره کار کوو نوموړي ملي لوبغاړو ته ووېل چې دوی باید مدام په لوبه او لوبغالي تمرکز وکړي چې هېواد او

بورډ اجرایيوي رییس شفیق الله ستانکزي ملي لوبغاړو ته ووېل هېوادوالو ته مدام لاسته راوړنې او ویاړونه راوړي.

ټنډولکر د نړیوال جام سفیر وټاکل شو

د کرکټ نړیوالې ادارې د دوشنبې په ورځ اعلان وکړ چې دغې ادارې لخوا د هندوستان پخوانی پیاوړی لوبغاړی سچن ټنډولکر د راتلونکي نړیوال جام لپاره سفیر ټاکل شوی دغه مقام به د ټنډولکر لپاره دوهمه ستره لاسته راوړنه وي. له دې مخکې هم ټنډولکر د ۲۰۱۱ زیږدیز کې په بنګله دېش او سریلانکا کې د کرېکټ سیالیو لپاره سفیر ټاکل شوی و. د دغه مقام په اساس به ټنډولکر د دغې سیالۍ په اړه د خلکو هڅول او د سیالۍ په پرمختګ او مالي مرستو لپاره د خیني کمپنیو هڅولو دنده په غاړه ولري. د کرېکټ دغه سیالۍ به روان کال د فیبرورۍ په میاشت کې نیوزیلنډ او استرالیا کې ترسره شي. ټنډولکر تېر کال له کرېکټ څخه استعفا وکړه نوموړی د هندوستان لپاره په ۲۰۰ ټسټ او ۴۶۳ یو ورځنیو سیالیو کې لوبېدلی ټنډولکر د کرېکټ نړۍ یو له ځلاندو ستورو څخه ګڼل کېږي. وموړي د هندوستان لپاره ۲۴ کاله لوبه کړې او دغو لوبو کې یې ۳۴۳۵۷ منډې جوړې کړې او ۱۰۰ سلیزې یې وهلې دي. ټنډولکر په نړیوالو جامونو کې تر ټولو زیاتو منډو جوړولو ریکارډ لري نوموړي په نړیوالو جامونو کې ۴۵ لوبې کړې او دغو لوبو کې یې ۲۲۷۸ منډې جوړې کړې.

ریال مادرید: ګرېټ بېل په ۳۰۰ ملیون یورو هم نه پلورو

د ریال مادرید شخصي لوبډلې مشرانو د مانچسټر یونایټډ لوبډلې ته ویلي چې ګرېټ بېل په ۳۰۰ ملیون یورو هم نه پلوري. منچسټر یونایټډ لوبډلې وروسته له هغې د ګرېټ بېل پېرېدلو غوښتنه وکړه چې یوې نجومي دغې لوبډلې ته ویلي چې له ګرېټ بېل سره به دغه لوبډله ډېرې بریاوې تر لاسه کړي. ګرېټ بېل د ریال مادرید مشر د خوښې لوبغاړی او د دغې لوبډلې یو له مهمو لوبغاړو څخه دی، چې د هغه په اساس چې ریال مادرید لوبډله په هېڅ ډول نه غواړي دغه لوبغاړی وپلوري. ګرېټ بېل څه موده مخکې د ډېر اوچت قیمت په بدل کې ریال مادرید لوبډلې ته راغی خو نوموړي ډېره لږه موده کې خپل ارزښت د ریال مادرید لوبډلې ته ثابت کړ. دغه لوبغاړی په ډېرو مهمو سیالیو کې لکه اروپا، د اروپا سوپر جام او د نړۍ شخصي لوبډلو جام کې په ځلېد او ځان یې د ریال مادرید لوبډلې تکړه او مهمو لوبغاړو منځ کې ځای کړ. د ریال مادرید مشرانو د منچسټر یونایټډ لوبډلې ته ووېل «موږ نه غواړو ګرېټ بېل وپلورو نه په ۱۵۰ ملیون یورو او نه هم په ۳۰۰ ملیون یورو» بېل اوسمهال ۲۵ کلن دی او کولی شي ډېر پرمختګ وکړي.

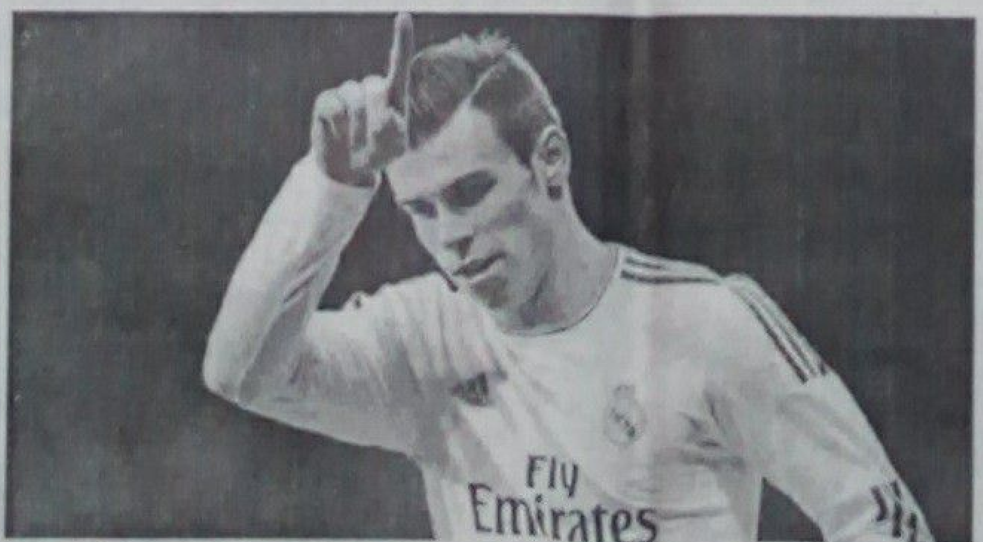

نیوزیلنډ د سریلانکا لوبډلې ته په ۸ ویکټو ماتې ورکړه

د سریلانکا او نیوزیلنډ ټسټ لوبه د نیوزیلنډ لوبډلې په بریا پای ته ورسېده. دغه لوبه کې نیوزیلنډ د سریلانکا لوبډلې ته په ۸ ویکټو ماتې ورکړه. د لوبې پچه سریلانکایي لوبډلې مشر وګټله او سیالې لوبډلې ته یې د توپ وهنې بلنه ورکړه. نیوزیلنډ لومړی وار توپ وهنه کې خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۴۴۱ منډې جوړې کړې چې دغو منډو کې د مېککلم ۱۹۵ منډې د یادولو وړ دي. د سریلانکا لپاره لکمل او متیوز درې درې ویکټې اخیستلو سره په وځلېدل. سریلانکایي لوبډلې د توپ وهنې په برخه کې پاتې راغلل او خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره یې ۱۳۸ منډې جوړې کړې چې دغو منډو کې ۵۰ منډې د متیوز لخوا جوړې شوې وې. د نیوزیلنډ لپاره بولټ ۳، واګنر ۳، سوتي ۲ او نیشم ۲ ویکټې واخیستې. نیوزیلنډي لوبډلې بیا هم د سریلانکا لوبډلې ته د توپ وهنې بلنه ورکړه خو دوهم وار توپ وهنه کې سریلانکایي لوبډلې ښه لوبه وکړه او خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۴۰۱ منډې جوړې کړې. دوهم وار توپ وهنه کې کارونراتنې ۱۵۲ او متیوز ۶۶ منډې جوړولو سره په وځلېدل. د نیوزیلنډ لپاره بیا هم بولټ او سوتي څلور څلور ویکټې اخیستلو سره په وځلېدل. نیوزیلنډ خپل دوهم وار توپ اچونه د یو اسان هدف (۱۰۵ منډې) په تعقیب پیل کړ. نیوزیلنډ خپل دوه لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۱۰۷ منډې جوړې کړې او سیالې لوبډلې ته یې په ۸ ویکټو ماتې ورکړه.

د توغندي لګېدو له امله د والیبال لوبې ۷ نندارچیانو ته مرګ ژوبله واوښته

د میدان وردګو ولایت نرخ ولسوالۍ د عمرخېلو په ابده خېلو سیمه کې د شنبې په ورځ ناوخته د والیبال په لوبغالي کې د توغندي د لګېدو له امله د دغه لوبې ۲ نندارچیان شهیدان شوي او ۵ نور ټپیان دي. دغه پېښه شنبې مازیګر د نرخ ولسوالۍ د عمرخېلو حوزې په ابده خېلو سیمه کې د دوو لوبډلو ترمنځ د والیبال د سیالۍ پرمهال رامنځته شوه. د یادې پېښې د یوه ټن یې روغتیایي وضعیت هم دالډېښې وړ دی. د میدان وردګو سرپرست والي باعلي عبدالمجید خوږیاني پر یاده پېښه خپله ژوره خواشیني څرګنده کړې، شهیدانو ته یې جنت الفردوس، کورنۍ غړو ته یې د زړه صبر او ټپیانو ته یې د بېړنۍ روغتیا هیله کړې. نوموړي د ښوونځیو پر زده کوونکو، لوبغاړو او عامو ولسونو ورته بریدونه نه بښوونکی عمل بللی

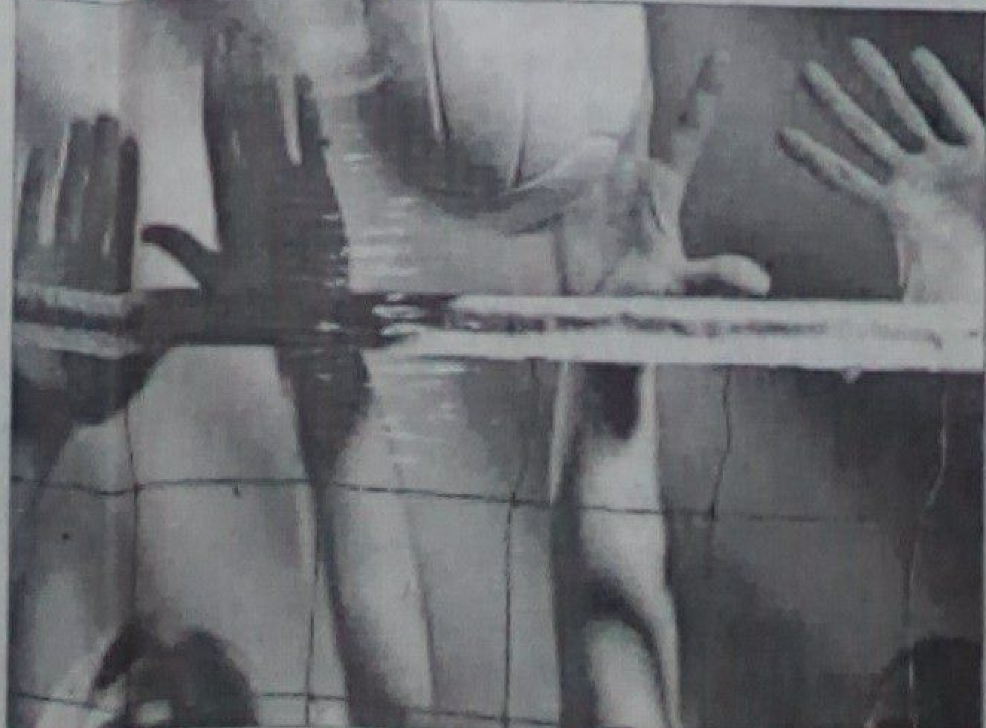

اقتصاد او سوداګري

د اسلام د ستر لارښود حضرت محمد مصطفی (ص) نېکمرغه زوکړه

شاه محمود درویش

په واقعیت سره زمونږ دتاریخ لومړی پړاو هغه وخت پیل شو چې پاک الله (ج) ذلکي مکرمې له اعلو څخه حضرت محمد(ص) نبوت ته غوره کړ او هغه ته یې امر وکړ چې دانساني ژوند منسټ دپاک خدای (ج) په توحید، پر آخرت په ایمان لرلو، دالهي رسالت پرمتابعت اوله هغه څخه په پیروۍ ټینګک او پیاوړی کړي، حضرت رسول اکرم (ص) دعبدالله زوی اودعبدالمطلب لمسی و، مور یې بي بي

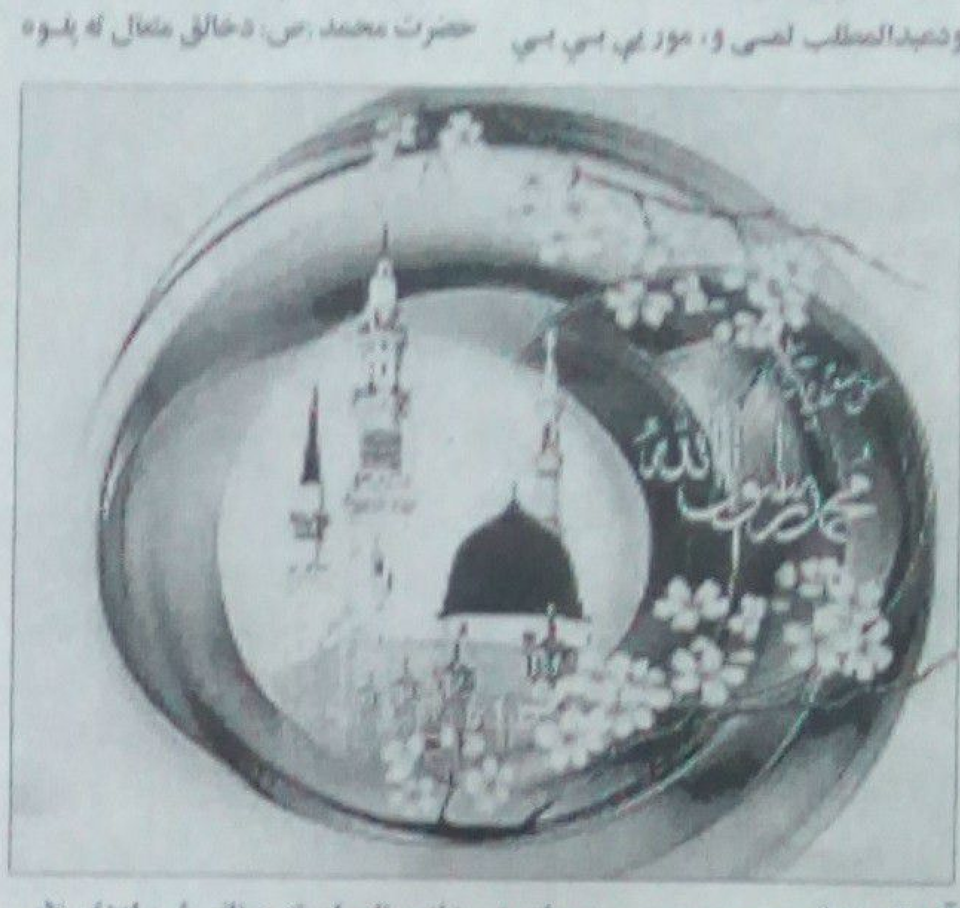

آمنه او رضاعي مور یې بي بي حلیمه نومیده، حضرت محمد (ص) په (۵۷۱) میلادي کال دربیع الاول په دولسمه نېټه ددوشنبې په شپه دمکې مکرمې په ښار کې سترګې نړۍ ته پرانیستلې اودغه مبارکه ورځ له همدې امله داسلام دستر ناجي دزوکړې ورځ ده اودمولود شریف په نامه یادیږي، داسلام دستر لارښود له زیږیدو مخکې دغه بزرګوار پلار عبدالله مړ شو اوشپږ کلنۍ په عمر دهغه مور وفات شوه اوپه ((اته)) کلنۍ یې تره ابوطالب هم وفات شو، پاک خدای (ج) په کوچنیوالي کې خپل حبیب یتیم کړ اودهغه په مبارک وجود کې یې خپله خدایي څرګنده کړه، هغه حضرت

څلوېښت کلنی و، چې قرآن کریم دپاک الله (ج) له لوري دحضرت جبریل امین په واسطه آیت آیت پرې نازل شو، مبارک آیتونه د ((درویشتو)) کلونو په اوږدو کې پر حضرت محمد (ص) باندې نازل شول او خپله حضرت محمد (ص) هم په څلوېښت کلنۍ کې دپیغمبرۍ سپیڅلې دندې ته مبعوث شو، په ځینو روایاتو اودلیکوالو په لیکنو کې هم داسې راغلي دي، کله چې حضرت محمد (ص) دخالق متعال له پلوه

دغه عظیم امر ته موظف شو اوداسلامي شریعت داحکامو تبلیغ دنده وربه غاړه شوه، نه زیاتو ستونزو او کړاوونو سره مخامخ شو، ځکه چې نوله له دومره بدمرغیو سره لاس اوګریوان وه چې دحق اوحقیقت داوریدلو له پاره یې امکانات نه لرل، نو همدغه علت اوموجب و، چې دالهي رسالت اوآسماني لارښوونو پروړاندې خنډونه پیدا کیدل اونفاق دې مخکې مخه نیول کیدله، آن ترې چې ځینې کفار د حضرت محمد (ص) دنه منلو په تکل کې شول اوغوښتل یې دغه الهي نور اودلارې څراغ چې ددوی دظلم او تیري دمخنیوي له پاره نازل شوی و له منځه یوسي، خو الهي حکمت

اوتقدیر داسې نه و، بلکې په خپله هغه کسان یې چې دهغه مبارک دلارې څنګ ترڅنګ دزمانې په اوږدو سره دخپلواعمالو اوکړو وړو له مخې رسول اوپانګه‌والي ځینې داسلام دسپیڅلي دین رښتیني پیروان شول. حضرت محمد (ص) له کوچنیوالي څخه ډېر هوښیار اوښه اخلاق لرونکی و، نو ځوانۍ ته په رسیدو سره یې سوداګري پیل کړه، بي بي خدیجې (رض) خپلې دسوداګرۍ چارې دغه مبارک ته وسپارلې، بیا وروسته یې واده هم ورسره وکړ حضرت محمد (ص) داکار په دومره امانتدارۍ، رښتینتوب اوصداقت سره ترسره کړ چې دامین لقب یې خپل کړ اوپه عربو کې په امین مشهور شو، بیا ورزسته یې دعبادت له پاره د ((حرا)) غار ځان ته غوره کړ او په هغه ځای کې دجبرئیل امین په واسطه لومړني پنځه آیتونه د ((اقرا)) په نوم وریاندې نازل شول چې له هغه سره سم جناب حضرت محمد (ص) ته داسلام ستر لارښود اوروښانه پیغمبر دپاک الله (ج) دعبادت کولو له پاره ددعوت سره دنده وربه غاړه شوه اوجناب رسول اکرم (ص) دپاک الله (ج) له حکمونو سره سم ددعوت کار پیل اودخداوند لوروښتي شیبې یوړې یې دغه عظیم مسوولیت په ښه توګه پرمخ یووړ اوداسلام نور یې په ټوله نړۍ کې خپور کړ، لویې له شکه چې نن هم دالهي موږ مسلمان لوستلو علمای کرامو مسوولیت دی چې په ګرده بشري نړۍ کې داسلام مبین دین ته ددعوت چارې پرمخ یوسي اوجناب حضرت محمد (ص) په نقش قدم باندې پرمخ ولاړ شي ترڅو چې دنیوي اواخروي نېکمرغي یې په برخه شي

خلکو ته دکار د زمینې د برابرولو او د کورنیو تولیداتو د پراختیا پر مټ اقتصاد وده کوي

کارګران اوبزګران دهغوی په سوکالۍ اوپرمختګ کې زښته ډېر رول لري اوله دې حقیقت څخه څوک سترګې نه شي پټولای. په افغانستان کې دجګړو د دوام له امله تولیدي فابریکو او دکرنې کاروبارونو اوځمکو ته ډېر زیانونه ورسیدل او په پایله کې کارګران اوبزګران وزګار شول چې دا تر نن پورې دوام لري اوباید، چې دغې کړکیچ پیدېدې ته د پای ټکی ورکړل شي په دې اړه هېواد ورځپاڼې دافغانستان دکارګرانو دملي اتحادیې له دویم مرستیال غلام علي بریال سره مرکه کړې، چې تاسې درنو لوستونکو ته وړاندې کیږي

پوښتنه: داقتصادي ودې له پاره باید څه وکړو؟

ځواب: کارګرانو ته دکار د زمینې برابرولو له لارې اقتصادي پرمختیا منځ ته راتلای شي دافغانستان دکارګرانو اوکار کوونکو ملي اتحادیه په دې اند ده، چې په هېواد کې له اقتصادي پلوه بنسټیزې چارې ترسره شي، چې دغه کارونه په ځانګړې توګه دکرنې دمیکانیزه کولو له پاره، داوبو د مهارولو او همدارنګه دبندونو دجوړولو له پاره او دهغو فابریکو او کارخانو، چې کلونه کلونه یې په هېواد کې فعالیت لاره اواوس له فعالیت څخه لوېدلې دي دهغو دفعالولو اوبیارغاونې له پاره او همدارنګه دکانونو دیوه منظم پلان له مخې دهغو دراسپړلو له پاره باید کار وشي. یوه ډېره مهمه مسئله چې تر اوسه پورې په افغانستان کې نه ده آواره شوې، هغه داده، چې دغیررسمي اقتصاد چې په هېواد کې هیڅ عاید نه هغه څخه نه ترلاسه کیږي: هغه د دست فروشانو او پلورونکو ستونزو ده چې دغه بې‌وزلي کسان دهېواد په بیلابیلو ښارونو کې په کار بوخت دي، خو نه بده مرغه، چې دولت د دوی دستونزو دلرې کولو له پاره پاملرنه نه ده کړې اوبیا دقانونیت خواته یې نه دي بوللي د دوی دقانوني کېدو له لارې د افغانستان حکومت په میلیونونو افغانۍ عاید ترلاسه کولای شوای

اوهمدارنګه دمالیاتو دمنظم راټولولو له لارې، لږدې شیبې، چې موږ ګورو په ګمرکاتو کې تورماتونه، چې له بهر څخه راوړل کیږي دهغو دمالیې دراټولولو تنظیم شوې کارونه نه دي ترسره شوي دافغانستان دکارګرانو اتحادیه په دې اند ده، چې که چیرې دولت ذکر شویو مسئلو ته پاملرنه وکړي، انشاءالله افغانستان به د یو خپلواک او پرخپلو پښو د دریدلي اقتصاد خاوند شي.

پوښتنه: دکارګرانو دوزګارتیا دلرې کولو له پاره کومه لاره غوره بولئ؟

ځواب: دایو تریخ واقعیت دی، چې په افغانستان کې په میلیونونو کسان وزګار دي او د وزګارتیا د ستونزې نه امله په بیلابیلو فسادونو کې ښکیل شوي دي، چې له هغې جملې څخه یوه طبقه هیروین څکوونکي دي، چې دښار په هره برخه کې چې وګورئ لیدل کیږي، یا هغه کسان، چې په افغانستان کې په ځان وژونکو او انتحاري او انفجاري عملونو لاس پورې کوي داټولې ستونزې نه وزګارتیا څخه زیږیدلې دي. که چیرې د افغانستان دولت منظم اومشخص پلان په تیره بیا دکار اوټولنیزو چارو وزارت او همدارنګه سکتوري وزارتونه ولري او له مخې یې اقدامات وکړي، دغه را بدمرغي اوناخوالې به له منځه یوړلای شي. دولت باید یوه هراړخیزه ستراتیژي دوزګارتیا دستونزې دله منځه وړلو له پاره جوړه کړي

او داخبره له امنیت سره تړلې ده، که چیرې امنیت او دکارزمینه خلکو ته برابره کړای شي، موږ په دې اند یو، چې په دې توګه ستونزې له منځه تللی شي. دکارګرانو اوکارکوونکو ملي اتحادیې له کلونو راهیسې خپلې دغه غوښتنې دولت ته وړاندې کړې دي

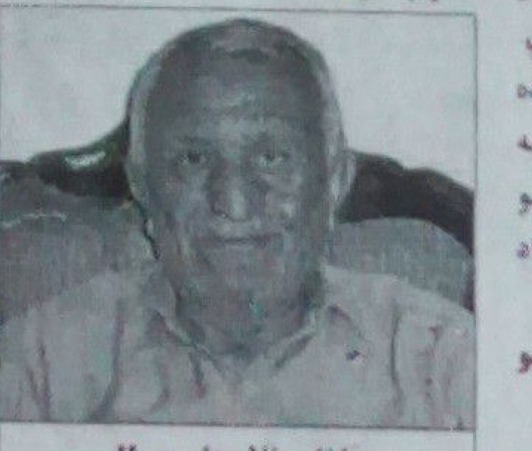

ښاغلی غلام علي بریال

موږ هیله من یو، چې نوی دولت به په دې باندې بریالی شي، چې یوه ځانګړې ستراتیژي دوزګارتیا اونا امنۍ دله منځه وړلو له پاره ولري، دولت اوس په دې اړه کار کوي که چیرې دغه چارې ترسره شي، نو افغانستان او خلک به یې نېکمرغه اوپه ژوند کې بریالي شي

پوښتنه: اوس دکارګرانو وضعیت په څه حال کې دی؟

ځواب: دکارګرانو ملي اتحادیه اوس په دې اند ده، چې کارګران په ناوړه اواقتصادي حالت کې دي، په دې مانا، چې تر دلې شیبې، چې سره خبرې کوو یوه کاري منظمه زده سواندې کابینه، چې ورته ځکه اړتیا ده، باید چې پارلمان ته وروپیژندل شي اوپه وزارتونو کې هغه کسان، چې

مسلکي، هېوادپال، پوه او زده سواندې وي وزارتونو ته وروپیژندل شي اوبرخندو پیل وکړي اوبیا دکار کولو ځانګړې ستراتیژي ولري. کیدای شي، چې افغانستان له کړکیچن اوبحراني حالت څخه خلاصون ومومي. اوس کارګران په کابل او ولایتونو کې حیران او سرګردانه ګرځي او هره ورځ په لس ګونو زره کارګران په چوکونو کې ولاړ دي، چې ورته هیڅ ډول کار نه شته. زموږ په اند دکار اوسنی قانون؟ چې دبیاکتنې خواته ځي په دې کې دکارګرانو دګټو دحمایې په موخه څه ډول مواد په کې ځای پرځای شي. موږ هیله لرو، چې دغه چارې به کرار کرار ترسره شي

پوښتنه: دکارګرانو داقتصادي ودې له پاره ستاسې غوښتنه له نوي دولت څخه څه ده؟

ځواب: دکارګرانو ملي اتحادیه له نوي دولت څخه غوښتنه لري، چې کارګرانو ته دې دکار زمینه برابره کړای شي او که چیرې دولت دغه کار، ونه کړي لکه دپلونو او سړکونو جوړول او همدارنګه کانونه راوله سپړل شي او داوبو اوبریښنا بندونه جوړ نه کړای شي، موږ به له دغو پرابلمونو سره، چې ورته مخ کوونه ونیوله سخ وتلو ته زمینه هیله داده، چې نوی دولت، چې دښاغلي محمد اشرف غني په مشرۍ رامنځته شوی دی موږ عملاً ورڅخه کارګرانو ته دکار دزمینې برابرول غواړو

هېواد _ نوري

د ملي پروژو کنټرول او پیاوړي مدیریت سخته ...

په برخه کې پر نورو بلنسیمنه اسکا کولو څخه را ووځو. جمهور رییس غني زیاته کړه، چې د فواید عامې وزارت دې د پروژو او دهغو د مالي سرچینو مدیریت رامنځته کړي او له دې لارې باید د سړک جوړولو قیمت راټیټ او کیفیت یې لوړ شي. ځکه افغانستان په اوسنیو شرایطو کې د لوړو قیمتونو توان نه لري. موږ د ښاغلي ولسمشر دغه پلان تود هرکلی کوو، هغه به له دې وروسته د دغه پلان له مخې د انجنیرۍ په ډګر کې کاذبونه هم تشخیص کړي، ځکه څه موده وړاندې یې د هېواد د رغنیزو شرکتونو له ګیو اسنادو سره په تړاو کې له هغوی په

کلکه ونیوسل. چې مسلکي انجنیران په ګوټه کړي، ځکه تر اوسه پورې مسلکي او نامسلکي کس د رغنیزو شرکتونو اجازه لیکونه اخیستي وو او کله به چې د بهرنیو مرستو پر مټ کومې پروژې را وایستل شوې، نو تر لاسه کولو به یې او بیا به یې پر بل شرکت پلورلې. دا ډول شرکتونه په هېواد کې زښته ډېر دي او په پام کې ده، چې حکومت به یې چاڼ کړي او هغه ملي شرکتونه به د سیالۍ ډګر ته را ووزي، چې د سترو پروژو د پلي کولو وس او وړتیا ولري. په همدې هیله ولسمشر ته په دغه پلان او د هېواد په نورو چارو کې د بریا دعا کوو

د جرمني لښکر هم په هدفمنو

او د طالبانو په هدفمنو هوایي بریدونو کوي. په جرمني کې له کلونو راهیسې پر دې بحث روان دی، چې د دغه هېواد لښکر او استخباراتي سازمان د بې پیلوټه الوتکو په برید کې څه ډول ونډه لري. په افغانستان کې د ناټو په مشرتوب نړیوال ځواک ماموریت تر ۱۳ کلن جنګ وروسته پای ته ورسیدی، په دغه ماموریت کې د جرمني د لښکر تر ډېره زره عسکر وو، په راتلونکي غیر جنګي ماموریت کې چې د جنوري میاشتې پر لومړۍ نیټه به د ((پیاوړي ملاتړ)) په نوم د افغان امنیتي ځواک د روزنې، او سلامشورو په موخه پیل شي جرمني به ۸۵۰ عسکر ولري

استخباراتو اداري بي ان دي موافقه کړې وه، چې د یوه سمدستي خطر په موجودیت کې، کیدای شي چې په راټولو شویو معلوماتو څخه په ((هدفمنو وژنو)) کې کار واخیستل شي. بیلد ورځپاڼه په ۲۰۱۱م کال کې د جرمني د استخباراتو اداري د یوه راپور په حواله، چې د طالبانو د قوماندان قاري یوسف په اړه وو لیکي: ((له دغو معلوماتو څخه په هدفمنو وژنو کې د متقابل برید یا ځکه په مقابل کې کار اخیستل جواز لري.)) پر دې سربیره د جرمني دفدرالي استخباراتو د قاري یوسف د ځای پیدا کولو په مخه یو شمیر ټیلفوني شمیرې هم د هغوی په اختیار کې ورکړې وې. د افغانستان او پاکستان پر فضا له کلونو راهیسې د امریکا هوایي پوځ الوتکې ګوري او پر وسله والو بلیګلو

د پاکستان سره سوداګریزې ستونزې لا نه دي حل شوي

افغان سوداګر وایي چې اسلام اباد ته د جمهور رییس محمد اشرف غني د سفر نه د یوې میاشتې په تیریدلو سره لا هم پاکستاني چارواکو د افغانستان او پاکستان ترمنځ د ترانزیټي سوداګرۍ په برخه کې د پرتو ستونزو د حلولو لپاره ځینې وعدې نه دي عملي کړي. تردې یوه میاشت وړاندې جمهور رییس غني پاکستان د خپل سفر په وخت پاکستاني چارواکو سره په دغه هېواد کې د افغان سوداګرو د ستونزو د حل لپاره یو لړ وعدې کړې وې. د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د خونې مرستیال خان جان الکوزی وایي چې پاکستان ته د ښاغلي غني د سفر په وخت پاکستاني چارواکو د ۲۴ ساعتونو او ۴۸ ساعتونو په موده کې د یو شمیر ستونزو د

حلولو وعده کړې وه، چې تر اوسه لا هم پرې عمل نه دی شوی. خان جان الکوزی امریکا غږ سره په مرکه کې وویل چې پاکستان ته د جمهور رییس غني د سفر وروسته افغانستان او پاکستان یوازې د دواړو هېوادونو د سوداګرو لپاره د ویزې اسانتیاوې برابرې کړې دي. ښاغلي الکوزي وویل: ((تراوسه هم دوې مسئلې پاتې دي، یوه د پاسپورټ او ویزې مسئله ده چې د سوداګرو لپاره دواړو خواو حل کړې ده، او بله مسئله د جواز مسئله ده چې افغان سوداګرو ته یې په کراچۍ کې غوښته اوس جواز نه ورکوي. او په نورو لوی ښارونو کې هم مسئلو چې اتفاق شوي وو دوې مسئلې یې حل شوې او پاتې نورې لا حل نه شوې)). د افغانستان د

سوداګرۍ او صنایعو د خونې مرستیال وایي لس لوله عمده مسئلې چې د پاکستان له لارې افغان سوداګر ورسره مخ دي یوه یې د کراچۍ په بندر کې د افغان سوداګرو د مال د تشریح کولو او د کرامینش مسئله ده چې اوس هم د پنځلسو نه تر شلو ورځو پورې وخت اخلي او بله مسئله د کراچۍ د بندر نه تر پېښوره د افغان سوداګرو د مالونو په سر د زیاتې کرایې مسئله ده چې یوازې د پاکستان د یوه ترانسپورتي شرکت له لارې دا مالونه انتقالیږي. ښاغلي الکوزي وویل: ((په بازار کې د یو موټر کرایه ده دوه لکه دوی له موږ نه پنځه لکه اخلي دا یو ظالمانه حرکت دی د نړۍ په هیڅ ځای کې به ترانزیټي اصولو کې دا نشته چې د بهرنیو سوداګرو د مالونو لپاره به یو قانون جوړوي او د خپلو خلکو لپاره به بل قانون)). د افغانستان سوداګرۍ او صنایعو وزارت هم مني چې د دواړو هېوادونو ترمنځ د سوداګرۍ په برخه کې ډېرې ستونزې هوارې شوې نه دي خو د هغې لپاره یې پوره لا ورځې شته چې پاکستاني چارواکو ته افغان جمهور رییس له د هوارولو وعده کړې ده. د دغه وزارت ویاند مسافر قوقندي امریکا غږ ته وویل چې ډېر ژر به د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د وزارت یو هیات د ستونزو د هوارولو په سر د خبرو لپاره پاکستان ته لاړ شي. ښاغلي قوقندي وایي چې اسلام اباد ته د هیات د سفر نیټه لا نه ده ټاکل شوې هغه وویل: ((هغې چې موږ یې غواړو اوس هم د سوداګرۍ او ترانزیټ په برخو کې

ستونزې شته دي، انشاالله ناوړې بیم چې په راتلونکو ورځو کې به اسلام اباد ته د افغانستان د هیات د سفر وروسته دا ستونزې حل شي، ځکه چې پخپله د پاکستان صدراعظم نوازشریف د دغو ستونزو د هوارولو وعده کړې وه)). ښاغلي قوقندي وایي چې د پاکستان حکومت د افغان سوداګرو د ستونزو د هوارولو لپاره تر ۹۰ ورځو پورې موده ټاکلې چې لا هم نیږي ورځې په مخ کې دي او هیله ده چې ستونزې به په دغه موده کې حل شي. د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د خونې چارواکي وایي چې ټاکل شوې دا هیات به په اوونۍ د رواني عیسوي میاشتې په پای رسیدو او یا هم د جنوري په لومړۍ ورځ اسلام اباد ته لاړ شي. د پاکستان د سوداګرۍ وزیر انجینر دستګیر خان تیره اوونۍ په اسلام اباد کې خبریالانو ته وویل چې هېواد یې غواړي بل کال ته په افغانستان سره د سوداګرۍ کچه دوه چنده زیاته کړي. پاکستان حکومت هیله لري چې افغانستان سره د سوداګرۍ په برخه کې ستونزې به د اپیکا د کمیسیون له لارې حل کړي د همدې له امله پاکستاني چارواکي د اپیکا د غونډې د جوړېدو غوښتنه کوي. د افغانستان او پاکستان ترمنځ د اپیکا کمیسیون چې تر ډېره حده تخنیکي مسئلو په باب کار کوي د دواړو هېوادونو ترمنځ د ترانزیټ او سوداګرۍ په برخه کې د لاسلیک شوي تړون د پلي کولو لپاره جوړ شوی دی. په افغانستان او پاکستان کې سیاسي او امنیتي ستونزو دواړو هېوادونو ترمنځ په سوداګرۍ هم اغیزه کړې ده په اوس وخت کې افغانستان او پاکستان په کال کې د دوه نیم میلیارده ډالره په ارزښت راکړه ورکړه لري. د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو وزارت وایي چې لږ تر لږه شل فیصده پاکستان ته صادرات زیات شوي دي. دا وزارت وایي چې د دواړو هېوادونو ترمنځ د رسمي سوداګرۍ سربیره هر کال تر اوه سوه میلیونو ډالرو پورې د قاچاق له لارې هم راکړه ورکړه ترسره کیږي

افغان اعلانات

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان به خدمات انترنتی برای ده دفتر ساحوی وولایتی خویش در ولایات کندز، گردیز، بدخشان، دایکندی، بامیان، غور، ارزگان، فاریاب، دفتر ساحوی کابل ودفتر مرکزی به سرعتهای مختلف با سرعت مجموعی 11MB/11MB مطابق مشخصات برای سال 2015 ضرورت دارد. شرکت های داخلی وخارجی که خواهش ارائه خدمات را به نرخ نازل داشته باشند آفرهای خود را سربسته بعد از نشر اعلان الی 21 یوم کاری به منیجر عملیاتی کمیسیون واقع پل سرخ کارته سه سپرده شرطنامه ومشخصات را ملاحظه کرده میتوانند. جهت معلومات ووضاحت بیشتر، داوطلبان علاقه‌مند میتوانند در جلسه قبل از آفرگشائی و مناقصه که بتاریخ 1393/10/22 ساعت 9 قبل از ظهر در سالون جلسات دفتر مرکزی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان دائر میگردد اشتراک نمایند. آفرگشائی ومجلس مناقصه به تاریخ 1393/11/4 ساعت 9 قبل از ظهر در سالون جلسات دفتر مرکزی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان صورت میگیرد

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست محکمه ابتدائیه ولسوالی ورس ولایت بامیان به اطلاع رضا ولد محمدپناه ولدیت حاجی عباس مسکونه لته تخت ولسوالی ورس میرساند تا جهت دعوی حق العبدی قتل پسر محمد رحیم ولد محمدتقی ولدیت تقی جان ازنشر اعلان الی پنجاه روز بریاست محکمه ابتدائیه ولسوالی ورس ولایت بامیان حاضر شوند در غیر آن فیصله غیابی صورت گرفته وبگاه حق شکایت را نخواهد داشت. 5948

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد جواز به اسم شرکت لوژستیکی میرث امپایر لمتد مفقود گردیده ازاعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان مکتب ابتدائیه داکتر ... به یک دربند حویلی

که حداقل 5 اطاق ویا بیشتر از ان داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که ساحه نه کارته نو همچو تعمیر داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند 5852

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت نمبر 00183231 سیاحتی به اسم الحاج گل ولد دین گل مفقود گردیده ازاعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک ورق نمبر تشخیصیه مالیاتی به اسم رستورانت حاجی محمد حسین واقع مکروریان اول مفقود گردیده ازاعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست گمرک کابل درنظر دارد به تعداد 13 قلم اموال مختلف النوع ضبطی خویش را درهنگر های ریاست گمرک کابل موجود میباشد درمحضر هیات مختلط لیلام نماید. اشخاصی که خواهش خریداری آنرا داشته باشند میتوانند بتاریخ 1393/10/15 روز دوشنبه ساعت ده بجه جهت اشتراک لیلام در ریاست گمرک کابل حاضر باشند تضمین اخذ میگردد 5850

◆ ◆ ◆ ◆

اداره ملی ستندرد بخاطر انتقال کارمندان خویش برای سال مالی 1394 درهفت مسیر که قرار ذیل است

- حرکت از اداره سرک نو الی سیاه سنگ رفت وبرگشت موتر استاله
- حرکت از اداره سرک نو شیوکی بالا/ار موتری رفت وبرگشت موتر استاله
- حرکت از اداره سرک الی چهل ستون ورگشت موتر استاله
- حرکت از اداره ایستگاه عیسی خیل پغمان رفت وبرگشت موتر استاله
- حرکت از اداره الی کمپنی کمپنی رفت وبرگشت موتر استاله
- حرکت از اداره فامیلی های ریشخور رفت وبرگشت موتر کاستر
- حرکت از اداره پل خشک قلعه نو موتر کاستر

خط السیر طور دقیق درشرطنامه ذکر است

موسسات وشرکت های ترانسپورتی ومسافربری راجستر شده که خواهش قرارداد انرا داشته باشند درخواست های خویش را ازنشراعلان الی بیست ویک روز به آمریت تهیه وتدارکات تسلیم نموده شرطنامه را درسی دی اخذ نمایند. آدرس: اداره ملی ستندرد السا سرک کابل جلال آباد سرک نو همجوار ریاست افسوتر شماره تماس 0752041446 5848

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد سته 2453 کرالی مربوط رهنمای مبرکت دارنده جواز 3638 مورخ 92/12/14

واقع دوصد فامیلی رحمن مینه مربوط ناحیه هشتم به اسم حاجی عبی امین ولد حاجی امیرالدین مفقود گردیده ازاعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان لیسه دوغ آباد به یک دربند حویلی که حداقل 10 اطاق ویا بیشتر از آن داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که ساحه ناحیه سیزدهم داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته

چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند 5842

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان لیسه دوغ آباد به یک دربند حویلی که حداقل 10 اطاق ویا بیشتر از آن داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که درساحه نوآباد دوغ آباد همچو تعمیر داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند 5843

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت مختلط وسهامی افسوتر مقدار آهن باب سامان الات ویرزه جات داغمه ومستعمل مراده جات خویش را ازطریق لیلام بفروش میرساند. اشخاص حکمی وحقیقی واجد شرایط که خواهش خریداری اجناس مذکور را داشته باشند خود ویا نماینده قانونی خویش ساعت 9:30 قبل الظهر روز 1393/10/1? به دفتر آمریت عمومی تخنیکی یک افسوتر واقع حصه اول خیرخانه مراجعه نمایند تضمین اخذ میگردد 5841

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت نمبر 00181492 به اسم حبیب الرحمن فیض مفقود گردیده ازاعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت کمپیوتری دارای نمبر 0253691-5 به اسم عبدالوحید رسولی ولد نورمحمد مفقود گردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد جواز سیر موتر پلیت 2134 خوست به اسم محمد رسول ولد محمد حسن مفقود گردیده ازاعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد جواز نمبر 196 به اسم شرکت حمل ونقل توریستی نجیب الله محمدی در مسیر راه کندهار کابل مفقود گردیده ازاعتبار ساقط است

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیواد
HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د مرغومي ۱۰ مه د ۱۴۳۶ ق د ربیع الاول ۹ مه د 31/12/2014

په کرمې ایجنسۍ کې ښوونځي سوځول شوي

وسله والو پرون سهار په کرمه ایجنسۍ کې دوو ابتدایه ښوونځیو ته په داسې حال کې اور واچاوه چې چارواکو د وسله والو د حملو دګواښونو له امله د زمې رخصتۍ تخشولي دي. په کرمه کې وسله وال طالبان د شیعه ګانو پر ضد جګړو کې ښکیل دي او په دې سیمه کې له اوږدې مودې راهیسې شخړې روانې دي. د کرمې ایجنسۍ یوه جګ پوړي چارواکي امجد علي خان فرانسپرس آژانس ته وویل: حمله کوونکو د ښوونځیو سرونه، څوکۍ، کتابونه او لوازم راوېستل، تیل یې ورباندې وپاشل او اور یې ورته کړ ده وویل، د ښوونځیو ټول استاد له منځه وړل شوي او ودانیو ته زیان اوښتي دي تر اوسه کومې ډلې د دغه عمل مسولیت نه دی منلی. خو خان وایي، دا د طالبانو کار دی. دا چې ښوونځي د زمې د رخصتیو لپاره تړل شوي؛ په حملو کې ځانه مرګ ژوبله نه ده اوښتې.

د افغانی- پیر او پلور

پرون له غرمې مخ کې د کابل په شهزاده سرای کې افغانۍ د بهرنیو اسعارو په وړاندې په دې ډول پلورل کېده

یو امریکايي ډالر پیرودل په 58/30 افغانیو پلورل په 58/35 افغانیو

یو انګلیسي پوند پیرودل په 90/80 افغانیو پلورل په 90/90 افغانیو

یوه یورو پیرودل په 70/80 افغانیو پلورل په 70/90 افغانیو

یو سعودي ریال پیرودل په 15/45 افغانیو پلورل 15/50 افغانیو

د اماراتو یو درهم پیرودل په 15/85 افغانیو پلورېږه 15/90 افغانیو

زر پاکستاني کلدارې پیرودل په 573 افغانیو پلورل په 574 افغانیو

زر هندي کلدارې پیرودل په 930 افغانیو پلورل په 940 افغانیو

او زر ایراني تومانه پیرودل په 16/30 افغانیو پلورل په 16/35 افغانیو

«په ایران کې دې د افغان کډوالو ستونزې حل شي»

مظاهره چیانو له افغان حکومت هم وغوښتل چې له ایران سره دې په دوستانه اړیکو له سره غور وکړي او هرڅومره چې ژر کېدای شي په ایران کې د افغان مهاجرو ستونزې حل کړي.

په کابل ښار کې لسګونو تنو د ایراني چارواکو له خوا په دغه هیواد کې افغان کډوالو سره د ناوړه چلند په غبرګون کې مظاهره وکړه. مظاهره چیانو چې د عدالت او برابرۍ نارې وهلې له ړوندو ګوند تونې او افغان حکومت نه وغوښتل چې په افغان کډوال وژل شوي، دغه شان په ټولنیزو رسنیو کې یو شمېر داسې ویډیوګانې خپرې شوې چې افغان کډوالو ته په کې سپکاوی شوی دی. د ایراني چارواکو دغه چلند د افغانانو غوسه راوپاروله او په غبرګون کې مظاهره وکړه مظاهره

ایران کې د افغان کډوالو د ستونزو په حل کې کوټلي ګامونه واخلي. په دې وروستیو کې په ټولنیزو رسنیو کې داسې ویډیوګانې خپرې شوې چې له افغان کډوالو سره د ایراني چارواکو ناسم چلند په ګوته کوي. مظاهره چیانو چې شمېرې لسګونو ته رسېده لوحې او شعارونه یې له ځان سره لېږدول، ایراني چارواکو ته په خطاب کې یې وویل چې تویېرس کړي. انسانیت سرحد نه لري او تبعیض ګناه ده. مظاهره چیانو پرون له صدارت څلورلارې څخه مظاهره پیل کړه او د ایران سفارت مخ ته د یوه اعلامیې په لوستلو سره پای ته ورسېده. یاد پرېکړه لیک چې ملي ټولنو د یوشمېر ابوذرمعنوي له خوا ولوستل شو په یوه برخه داسې راغلي: «ایراني چارواکي دې هغه مقامات او ایراني سرتېري چې له افغان مهاجرو سره یې ناوړه چلند ښودلی دی ژر ونیسي، او عدلي او قضايي ارګانونو ته معرفي کړي. نړیواله ټولنه په ځانګړې توګه د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو عالي کمیسارۍ باید په ایران فشار راوړي چې یاد حکومت په ایران کې له افغان مهاجرو سره د ناوړه چلند مرتکبین ته جزا ورکړي.» په دې وروستیو داسې راپورونه خپاره شول چې د ایران په اصفهان کې درې تنه چیانو له ایراني حکومت غوښتنه وکړه چې د مهاجرت په برخه کې ټول نړیوال کنوانسیونونه مراعت کړي او د افغان مهاجرونه څورولو نه دې لاس واخلي. مظاهره چیانو له افغان حکومته هم وغوښتل چې له ایران سره دې په دوستانه اړیکو له سره غور وکړي او هرڅومره چې ژر کېدای شي په ایران کې د افغان مهاجرو ستونزې حل کړي. د مظاهرې یوې ګډونوالې نیلا احمدي حریت اللو ته وویل: «مو د ملي وحدت له حکومته غواړو هرڅومره چې ژر کېدای شي په ایران کې د افغان مهاجرو د ستونزو د حل په هدف ځانګړې تدابیر په پام کې ونیسي. څنګه دوی په ایران کې په ناوړه حالت کې ژوند کوي.» د راپورونو پر اساس دا مهال څه باندې درې میلیونه افغان کډوال په بهرنیو هیوادونو کې اوسېږي. چې نږدې یو نیم میلیون یې په ایران کې ژوند کوي. وخت ناوخت داسې راپورونه رارسېږي چې ایراني چارواکي له افغان مهاجرو سره ناوړه چلند کوي. کارپوهان په دې باور دي چې افغان حکومت دې باید د مهاجرو د راستنولو لپاره ملي ستراتیژي جوړه کړي څو ټول افغان مهاجر چې دا مهال په بهر کې په ناوړه وضعیت کې ژوند کوي هیواد ته راستانه شي

نړیوالو ورځپاڼو ته کتنه

«افغانستان یوازې نه پرېږدو»

رپالرو لوبدیځو ورځپاڼو بیا هم په افغانستان کې د امریکا په مشرۍ د نړیوال ائتلاف د جنګي ماموریت د پای ته رسېدو په اړه مقالې او مطالب خپاره کړي دي.

واشنګټن پوسټ لیکي په افغانستان کې د ناټو ۱۳ کلن جنګي ماموریت د یکشنبې په ورځ په رسمي ډول پای ته ورسېد نو رتبه امریکايي چارواکو زمنه وکړه چې د افغانستان په ناامنه جګړه کې به بیا هم نړیواله ټولنه د افغانستان د یوه باعتباره شریک په توګه پاتې وي. واشنګټن پوسټ په دې برخه کې په افغانستان کې د ناټو ځواکونو د عمومي قوماندان جنرال جان کمپبل خبره راخستې چې وایي: «موږ افغانستان یوازې نه پرېږدو» ناګل شوې ده چې جنرال کمپبل به په افغانستان د ناټو د نوي ماموریت مشرۍ هم پرغاړه ولري په افغانستان کې د ناټو د جنګي ماموریت د ختمېدو په اړه ولسمشر اوباما ویلي. د افغانستان جګړه په مسولانه توګه پایته ورسېده خو نوموړي بیا هم افغانستان له خطرونو ډک هیواد بللی دی.

انډیپنډنټ انډیپنډنټ ورځپاڼې هم په افغانستان کې د ناټو د جنګي ماموریت د پایته رسېدو موضوع راخستې ده. ورځپاڼه په افغانستان د ناټو د عمومي قوماندان په حواله لیکي په ګډه مو د افغانستان خلک له تیارو بهرکړل او د راتلونکي په اړه مو ورته هیلې ورکړې. موږ به چلو اړیکو چې د اعتماد، دوستۍ او مشترکو مسالحو پر بنسټ دي، ولاړو. ورځپاڼې په افغانستان کې د ناټو نوي روزونکي ماموریت په اړه د ناټو د یوه بل لوړ رتبه قوماندان خبره نقل کړې چې ویلي اوس د نوي باب د لیکلو وخت رسېدلی دی. انډیپنډنټ د افغانستان د ملي امنیت د سلاکار محمد حنیف اتمر په حواله لیکي، افغان او د ائتلاف پرسونل د افغانستان د روښانه راتلونکي او په بریا کې د سولې لپاره خپله ونډه ورکړې ده

او هغوی ته په سلا مشورو متمرکز وي. دوهم دا چې امریکايي ځواکونه به د افغان سرتېرو د روزنې سربېره د ترورېزم ضد محدود عملیات هم ترسره کوي. خو ورځپاڼه وایي، ناټو په داسې حال کې په افغانستان خپل جنګي ماموریت ختموي چې دا هیواد اوس هم د سیاسي ناکرارۍ ښکار دی. څه د پاسه درې میاشتې کېږي چې اشرف غني د نوي ولسمشر په توګه کار پیل کړی خو تراوسه یې د کابینې درک نه لګي.

ټایمز خو ټایمز ورځپاڼې بیا د افغانستان اوسنیو شرایطو او راتلونکي ته اندېښنه څرګنده کړې ده. ورځپاڼه وایي، نړیوال ځواکونه په داسې حال کې خپل جنګي ماموریت پایته رسوي چې طالبانو یو شمېر سیمې نیولې او داسې اندېښنې هم شته چې کېدای شي افغانستان بیا د ترورستانو په خوندي پناه ځای بدل شي. ټایمزېده دي

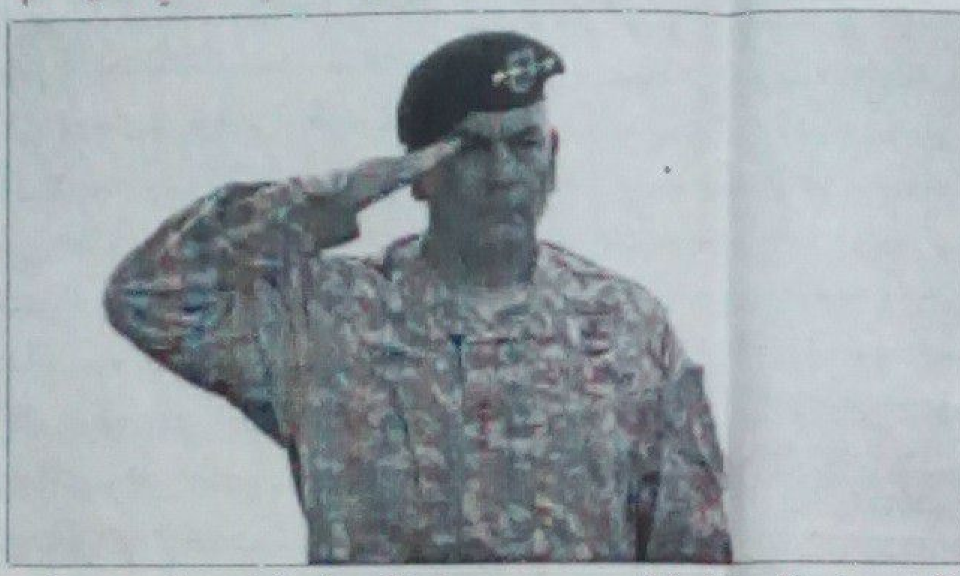

وال‌سټریټ ژورنال ورځپاڼه لیکي په افغانستان کې د ناټو نوي ماموریت چې له تخنیکي بلوه د روانې دسمبر میاشت په ۳۱ پیلېږي، دوه اړخه لري. د قاطع ملاتړ په نامه دا ماموریت به د افغان ځواکونو په روزنې برخه کې د امریکايي سناتور جان مککین خبرداري راخستی چې وایي که نړیوال ځواکونه له افغانستانه ووځي نو کېدای شي دا هیواد په یو بل عراق بدل شي

مسکو او کابل د پوځي تخنیک پر تړون کار کوي

د افغانستان لپاره د روسیې د جمهور رییس ځانګړي استازی کابلوف وایي، چې هیوادیې له افغانستان سره د پوځي تخنیک په برخه کې د همکاریو تړون پر مسوده کار کوي. خو دا چې افغان لښکر ته به وسلې هم ورکړي څه یې نه دي ویلي. د افغانستان لپاره د روسیې د جمهور رییس اړه رسنیو ته معلومات ورکول شي. کابلوف د هغې پوښتنې په ځواب کې چې آیا مسکو پلان لري، له افغانستانه د ناټو ځواکونو ترو تلو وروسته د کابل حکومت په اختیار کې وسلې ورکړي؟ وویل «که خبره د وسلو په برخه کې وي، په افغانستان کې اوس په کافي اندازه وسلې شته باید ونه ویل شي. د افغانستان لپاره د روسیې ځانګړي استازي ضمیر کابلوف، د هغې پوښتنې په ځواب کې چې روسیه به د افغان امنیتي ځواکونو د ملاتړ لپاره څه هیواد ته خپل لښکر ولېږي؟ وویل، چې روسیه دې ته تیاره نه ده چې افغانستان ته دې لښکر ولېږي. هغه زیاته کړه: «افغانستان ته به هېڅکله لښکر ونه لېږو. که نه نو دا به دې معنا وي چې موږ به دغه هیواد کې خپلې ګټې لرو» هغه زیاته کړه دلته هیواد ته چې د شوروي پوځ په ترځ کې عسکر لري، تر بل هر یوه ښه دي. ولې باید بهرني عسکر وروغږول شي؟ تر دې ښه ده چې هغوی وروزل او تجهیز شي، چې د خپل هیواد امنیت پخپله خوندي کړي. دا د ستونزې د حل ښه او ارزانه لار ده.» کابلوف دغه راز وویل، چې روسیه ته غواړي د تاجکستان- افغانستان سرحد ته برته سرحدي ځواک ولېږي. خو زیاته کړې یې ده، چې مسکو تیار دی، ته دوشنبې سره د هغې تخنیکي تهیې پر وړاندې ودرېږي. چې د افغانستان له سرحد سره تاجکستان ته متوجه ده «تر هغه وخته چې د دوشنبې چارواکي وایي، چې سرحد پخپله کنټرولولای شي. موږ تیار نه یو چې سرحدي ځواک برته ورولېږو.»

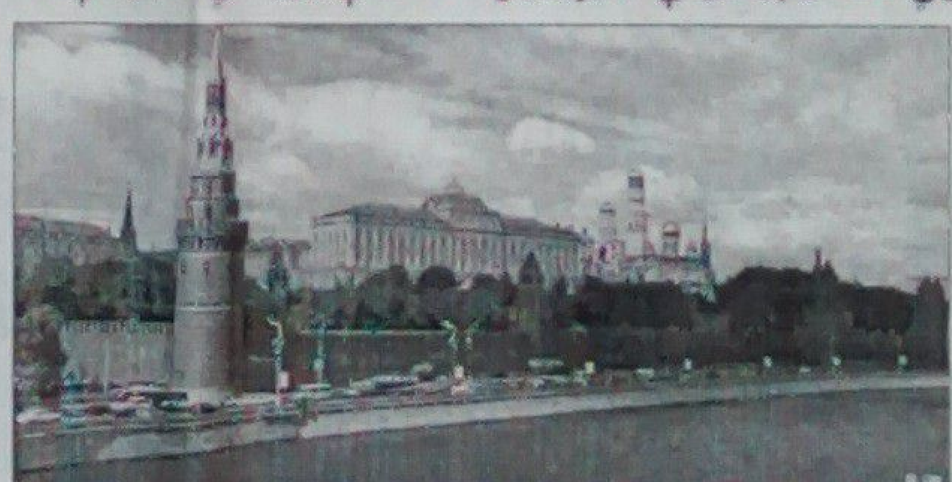

ولادیمیر پوتین ځانګړي استازي ضمیر کابلوف، له انترفکس خبري آژانس سره په مرکه کې ویلي، چې پوځي چارواکي یې له افغانستان سره په پوځي تخنیک په برخه کې د همکاریو د احتمالي تړون پر مسوده کار کوي. هغه زیاته کړې، چې دغه مسوده لا تیاره نه ده او هر وخت چې تیاره او قانوني بڼه یې غوره کړه بیا به یې په خو دا هم سپینه خبره ده چې د وخت په تېرېدو سره وسلې زړېږي» هغه زیاته کړې، چې د وسلو د اېږلو خبره به بل تړون پورې اړه لري. داچې د دغه تړون د پوځي تخنیک د همکارۍ تړون له مخې به روسیه له افغانستان سره څرنګه مرسته کوي. کابلوف وویل چې په تړون کې به دا نه وي ذکر شوي. چې په کومه برخه او څومره مرسته

«له مالیې سرغړووړنکو شرکتونو...

لري. دوی یې هڅولي چې په فساد کې د ښکېلو کورنیو او بهرنیو شرکتونو او اشخاصو پر وړاندې جدي مبارزه وکړي. د مالیې په وزارت کې د لویو مالیه‌ورکوونکو خدماتو ریاست خارنوال غلام محمد کریمي وایي، په دې لړ کې به پام کې ده چې له ۵۰ افغان شرکتونو نه ناټو یو مبارت افغاني تر لاسه شي. غلام محمد کریمي وایي، «۵ توښدوونکي، سوداګریز او صنعتي شرکتونه دي، چې له ۱۳۸۴ کال راهیسې له مالیې ورکولو په تېښته دي. دوی خپل بیلانس وړاندې کړي، خو ډیکس پیسو ورکولو ته حاضر شوي نه دي. اوس پر دې موضوع جدي کار روان دی. د دغو پیسو اندازه نه یو میلیارد افغانۍ زیاته ده.» د افغانستان د لوی خارنوالۍ چارواکي وایي، په دې لړ کې د هغو ځلورو بهرنیو شرکتونو نومونه هم شته، چې ناټو ځواکونو ته یې اکمالات کول. دوی وایي دا چې اسلام ځواکونو ته د اکمالاتو رسوونکي شرکتونو له مالیې ورکولو معاف دي، خو دغو شرکتونو د ناټو له اړتیا اضافي توکي افغانستان ته وارد او چارواکي وایي، بهرنیو شرکتونو دغه اضافي توکي په آزاد بازار کې پلورل او له افغان حکومت سره له شوي تړون نه یې، ناوړه ګټه پورته کړې ده. دوی وایي، اوس له دغو بهرنیو شرکتونو د هغو توکو ټکس غواړي، چې د ناټو په نوم یې له مالیې ورکولو پرته افغانستان ته وارد کړي او په آزاد بازار کې یې پلورلي دي. افغان ولسمشر اشرف غني د خپل ټاکنیز کمپاین او د لوړې کولو پر مهال له فساد سره د ټینګې مبارزې ژمنه کړې وه، خو اوسني وایي، په دې لاره کې پرمختګ به نه لیدل کېږي او زورو ډک وي.

کندهار ولایت ته نوی

د مرستیال په توګه، د ښاغلي شمسي ګومارنه پرځای او موده کام بولي او په نوي دنده کې ورته د بریالیتوب هیله لري. دا اداره د کندهار پر سیمه ییزه اداره او ولسوالو غږ کوي، چې له نوي مرستیال والي سره په همکارۍ، ګټو او د انکشاف او ښې حکومتولۍ د رامنځته کولو لوبو لوبیدلو ته لاره هواره کړي باختر

د ملي پروژو کنټرول او مدیریت ...

په تیرو ۳ کلونو کې د انجینرۍ پر بنیادي ظرفیتونو چې، د سړکونو د ساتنې او څارنې او د پروژو د مدیریت په برخو کې ورته اړتیا ده، کار نه دی شوی. جمهور رییس غني د عرضې او تقاضا ترمنځ اړیکې ته د اشارې په ترڅ کې څرګنده کړه چې، د فواید عامې او لوړو زده کړو وزارتونو ترمنځ باید قوي همغږي موجوده وي او داسې یو چوکاټ رامنځته شي چې له مخې یې کارې ځانګې وسنجول شي او یا د کابل پولیتخنیک پوهنتون او د کابل پوهنتون د انجنیرۍ پوهنځي د ۲۰ پیړۍ د اړتیا له مخې خپل نصاب عیار کړي. جمهور رییس ټینګار وکړ چې افغانستان باید د دغه کلیدي وزارت له لارې ثروت ترلاسه کړي چې د دغه کار لپاره د سړک جوړونې د څرګندو سټندرډونو موجودیت ته اړتیا ده. جمهور رییس محمد اشرف غني ټینګار وکړ چې موږ باید د پروژو د پلان جوړونې، دیزاین او عملي کولو په برخه کې پر لوړو باندې له اتکا کولو څخه را ووځو. جمهور رییس غني زیاته کړه چې د فواید عامې وزارت دې د پروژو او د هغو د مالي سرچینو مدیریت رامنځته کړي او له دې لارې باید د سړک جوړونې قیمت راټیټ او کیفیت یې لوړ شي څکه افغانستان په اوسنیو شرایطو کې د لوړو قیمتونو توان نه لري.

اعلان فاتحه

سیداقبال سادات وسدیر راملین مقیم درخارج سیدمسعود وسیدتمیم سادات سید صمیم سادات فرزندان سیدعطا برادر و سیدبصیروسیدفتاح برادرزاده ها داکتر عبدالغفار وقوماندان ګلالی پسران "کاکا" خارمن جمشید خان افسروزارت داخله دامادان، محمدامان کریمی مدیرعمومي ریاست عمومي مطابع آزادي وزارت اطلاعات وفرهنګ خسربره، انجنیر عبدالشکور یزداني رییس نظارت وزارت آب وبرق پسرماماي خانم، ډګروال متقاعد شیرآغا عبدالواحدصمدي وبرهاني بلوچ مدیرتصدي هاي وزارت ماليه فضل احمد سرمعلم مکتب لیسه شهرکه باجه ها، جنرال محمدبقائي، خسربر احمدضیا بقائي و احمدنوید بقائي حاجي عبدالودود خسربره هاي پسر، محمدهارون کارمند کمپنی روشن ډګروال حفیظ الله افسر قوماندانی عمومی لوسنیک پسران باجه، ایمل کارمند روشان، نوید معاون اداري ریاست اداره انکشاف شهري، رومان نماینده فروشات روشان پسران خسربره، شهلا کارمند وزارت صحت عامه فرمانه بقائي سادات معلم لیسه نسوان بی بی ساره عروسان، سیماعثمان کریمي داکتر صحت رواني روفا عثماني کریمي مدیرعمومي ریاست تفتیش وزارت تجارت نسبت وفات ډګروال متقاعد سیدرضا سادات که جنازه قبلا بخاک سپرده شده به اطلاع دوستان رسانیده میشود که امروز چهارشنبه مورخ ۱۰ جدي فاتحه مردان درمسجد کوټي وفاتحه زنانه درصالون کوټي واقع ګولاي پارک حصه اول خیرخانه ازساعت یک ونیم الی سه ونیم بعداز ظهر ګرفته میشود دوستان مطلع باشند.

بهرني لنډ خبرونه

د مالیزیا د لوېدلې الوتکې ۴۰ مړي موندل شوي

اندونیزیايي چارواکي وايي، د هغې سیمې په سمندر کې چې د ایر اسیا الوتکه په کې ټری نه شوې د ۴۰ کسانو مړي موندل شوي دي. دغه مړي د اندونیزیا جاوا سمندر کې چې د بورنیو په سیمه کې دي د سمندر پر سطح د الوتکې له پاتې شونو سره یو ځای لېدل شوي دي. دا د بورنیو سیمې هغې برخې سمندر دی، چې د اندونیزیا اړوند دی او هغه سیمه ده چې د یې درکه شوې الوتکې د لټون لپاره په کې عملیات روان دي. دغه ایربس اې ۳۲۰ ـ ۲۰۰ ډوله الوتکه چې ۱۶۲ کسان په کې ناست وو د اندونیزیا له سورابایان سیمې نه سنګاپور ته د الوتنې پر مهال د یکشنبې په ورځ بې درکه شوه

داعش په ۶ میاشتو کې نږدې ۲۰۰۰ کسان وژلي

سوري فعالان وايي، داعش په سوریه کې د تېرو شپږو میاشتو پرمهال نږدې دوه زره کسان وژلي دي. د داعش جنګیالیو دغه کسان یا په ډزو وشنلي، یا یې سرونه ترې غوڅ کړي او یا یې په تېږو ویشتلي دي. برتانیا میشتې دغه بنسټ وایي، دا شمېرې او معلومات یې د سوریې د ننه د فعالو شبکو د ریپوټونو پر بنسټ چمتو کړي دي. دوی وایي، له ټول ټال ۱۸۷۸ وژل شویو څخه نږدې ۱۲۰۰ کسان ولسي وګړي دي. دغه بنسټ زیاتوي، چې د داعش جنګیالیو د واکمن سوري نظام نږدې ۵۰۰ پوځیان او یا د دوی ملاتړي ملېشې تر نیول کېدو وروسته وژلي دي. وایي، چې داعش د خپلې ډلې تر ۱۲۰ ډېر هغه غړي هم اعدام کړي، چې غالبا د تېښتې په تور نیول شوي وو.

د یونان پارلمان د ولسمشري کاندید رد کړ

د یونان د پارلمان غړو د نومړي وزیر انتونیوس سمراس له خوا وړاندې شوي د ولسمشري کاندید رد کړ. ستوروس ډیمس ونښواې کولای چې ۱۶۸ رایې خپلې کړي او اوس پارلمان باید لغوه شي. له شپږو کلونو وروسته اوس د یونان اقتصادي حالت مخ په رغېدو دی. د شپې پر ورځ د پارلمان غړو په دریم او وروستي ځل د ولسمشر د ټاکلو لپاره رایه ورکړه. خو په دې ونه توانېدل چې د پارلمان د غړو پوره رایې ترلاسه کړي. ښاغلي سمارس ووېل چې ټاکنې به د جنوري پر ۲۵ کېږي. د دې خبر له امله د یونان د ونډو بازار نس سقنه ونوېده. پخوانی اروپايي کمېشنر ښاغلي ډایمر وتوانېد یوازې د ۱۶۸ پارلماني غړو رایې ترلاسه کړي. دا له تېرې اوونۍ راپېدېځو دوهم ځل دی چې ښاغلي ستوروس ډیمس نشي کولای د پارلمان د غړو ۱۸۰ رایې خپلې کړي

فلسطینیانو د دولت د رسمي کولو هڅې ګړندۍ کړې

فلسطینیان د ملګرو ملتونو د امنیت شورا ته لایحه وړاندې کړه چې په راتلونکو دریو کلونو کې د فلسطین د دولت جوړېدو زمینه برابره شي. د امریکا نظر دا دی چې د فلسطینیانو شخړه باید د خبرو اترو له لارې هواره شي. فلسطیني مرکچي صایب عریقات وایي، د لایحې لومړۍ نسخه به د امنیت شورا ته وړاندې کړي. «اوسنۍ لایحه دوام نه شي کولی. یا باید د فلسطینیانو څپلواکه اداره فلسطینیان له اشغالي حالت څخه راوباسي او څپلواکي له هغې ورسوي او یا هم اسراییل، د اشغالګر قوت په توګه خپل مسولیتونه سرته ورسوي.» دغه پرېکړه لیک په مسوده کې د ۱۹۶۷ کال پر اساس د فلسطین دولت په نظر کې نیول شوی، چې ختیځ بیت المقدس به یې پلازمینه وي، د کډوالو د موضوع په شمول. د امنیت د شورا او د ملګرو ملتونو د عمومي اسامبلې د پرېکړه لیکونو پر بنسټ د ټولو اساسي موضوعاتو د حل لارې چارې په کې سنجول شوي دي

د بشارالاسد حکومت د سولې په اړه خبرو ته چمتو دی

وايي چې د بشارالاسد حکومت د سولې په هغو مذاکرو ګډون ته تیار دی، چې مسکو پلان کړي او راتلونکې میاشت به ترسره شي. د سوریې چارواکي ویلي چې د بشارالاسد حکومت به په هیواد کې د روان کړکیچ د حل لپاره د خپلو خلکو د هغو لپاره په مسکو کې په لومړنیو مشورتي مذاکرو کې ګډون کوي. د سوریې حکومت د روانې کورنۍ جګړې د پای ته رسولو لپاره پر خپل تعهد ټینګ ولاړ دی. د سوریې حکومت له دې بحرانه د وتلو لپاره په دې عوامله کې ګډون او د بحران د حل د هڅو پر تعهد ټینګار کوي. په سوریه کې د بشارالاسد او د هغه د حکومت د مخالفینو ترمنځ د مذاکرو وروستي دور تېر ژمي په جنیوا کې ترسره شو چې بې نتیجې پای ته ورسېد. په سوریه کې له ۲۰۱۱ میلادي کال راهیسې دوه لکه کسان وژل شوي او د دوی نږدې نیمایي یې ولسي خلک یوه برخه یې کوره شوي دي.

له بهرنیو منابعو څخه

Dr: Shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor-in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0799078878

Deputy: Shah Wali "Qarar"

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ ، ۰۷۰۷۹۲۰۱۷۱
چاپځای: د آزادۍ مطبعه

کټونکې ډله

- سیدیوسف شرفي
- محمد صادق قلندري
- میر محمدي عزیزي
- اصغر بتني

دورځپاڼو رئیس دکتور شمس الحق آریانفر ۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰

آمر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۸۷۸ ، ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

مرستیال شاولي قرار ۰۷۹۹۳۱۲۵۰۶ ، ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹

سرپرست مسوول سکرتر شیرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۲۵

دیزاین احمدشاه سحي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک hewad1948@yahoo.com

د ورځپاڼو وېب سایټ www.dailies.gov.af

وجیبه ملی تمام رسانه ها بازتاب رشادت، دلیری وشجاعت نیروهای...

وتامین امنیت دو انتخابات توسط نیروهای امنیتی افغان این توانمندی قوای مسلح ونیروهای امنیتی کشور را در تامین امنیت به اثبات رسانیده است مسوولان رسانه ها از اینکه به تاریخ یازدهم جدی قوای امنیتی کشور به صورت مستقلانه از استقلال وتمامیت ارضی کشور خویش دفاع وحراست می نمایند، حمایت نموده بازتابی رشادت ودلیری های نیروهای افغان را که در حقیقت فرزندان صدیق وقهرمان کشور اند وجیبه ملی ودینی خود خوانده آماده ګی شان را در تجلیل هر چه با شکوه تری این روز اعلام نمودند

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library